

NOVI

Izhaja vsako sredo ob 6 zjutraj. — Cena 38 Din za celo leto.
— Za inozemstvo 60 Din. — Posamezna številka 1 Din. —
V inseratnem delu vsaka drobna vrstica ali nje prostor 10 Din.

GLASILO J. R. Z.

Spisi in dopisi se pošiljajo Uredništvu »Novega Domoljubaa,
naročnina, reklamacije in inserati pa Upravništvu »Noveg-
Domoljuba«, Ljubljana, Kopitarjeva ulica.

Visoki davki še ostanejo.

Vsi smo pričakovali, da bo finančni minister v novih dvanajstih znižal one davke, ki strašno težo tiščijo zlasti slovenskega kmeta in obrtnika navzdol ter ga ženejo naravnost v obup. To so ugotovili na shodu 21. junija v Ljubljani zastopniki vseh stanov in vsi časopisi, med temi prav posebno »Kmetijski list«, glasilo g. Pucelja.

Toda centralizem nima in ne bo imel ašes za dokazovanje slovenskih kmetov, obrtnikov in delavcev.

Nove dvanajstine podaljšujejo veljavnost vseh tistih davčnih določb, ki na kmeta najhuje pritiskajo.

Pretekli teden se je v narodni skupščini glasovalo o dvanajstih. Za nje sta glasovala poleg radičevcev in radikalov tudi še slovenska poslanca Pucelj in Kelemina kljub temu, da je v teh dvanajstih Slovenija najbolj zanemarjena.

Kaj mora naš kmet vse prenesti.

»Kmetijski list«, glasilo gospoda Pucelja, je 15. apr. t. l. dobesedno napisal sledeče:

»Nova bremena, ki jih je za pirhe nactil »nacionalni« blok zlasti na preobložena ramena slov. kmeta in obrtnika, so tako strašna in neznosna, da ne moremo molčati... Vedno večje dajatve, a po drugi strani manjši prejemki; vse to vodi v sigurno in naglo propast slovensko kmetijo in slovensko obrtništvo. Mi smo zato že pred volitvami svarili podeželsko prebivalstvo, kakšna nevarnost mu preti, če bo zaupalo svojo usodo advokatom, bankirjem, profesorjem in duhovnikom (Kmetijski list je dobro vedel, da so vsi duhovniki glasovali proti dvanajstini, a vendar lopne po njih vprav zato, ker so katoliški duhovniki. Pripomba uredn.), ker smo vedeli, da ta gospoda ne pozna težav, ne kmeta, ne obrtnika, a da tudi nima srca zanje...«

Tako je pisal Kmetijski list, glasilo g. Pucelja, pred dobrimi tremi meseci.

Danes pa je g. Pucelj sam glasoval za dvanajstine, ki prinašajo vse tiste davke, ki jih obsegajo prejšnje dvanajstine, in katere je proklinjal Pucelj v Kmetijskem listu.

Pretekli teden se je namreč v narodni skupščini vršilo glasovanje za nove dvanajstine, to se pravi za vse tiste davke, ki so dosedaj tirali slovenskega kmeta in obrtnika v gospodarski propad.

In še naprej!

Dne 21. junija, torej pred dobrim mesecem, se je v Ljubljani vršil shod proti prevelikim davkom, ki so jih naložile prejšnje dvanajstine. Na shodu je govoril tudi g. Pucelj ter opravičeno bičal ogromne davčne zahteve, ki se stavijo slovenskemu ljudstvu.

Govoril je dobesedno takole:

»Nič ne bomo dosegli s čakanjem in pa s pohlevnostjo, ampak samo, če odločno zahtevamo, kar nam gre... Včeraj smo dobili na seji strašen udarec, kakršnega doslej še nismo dobili. Dvanajstine so se ponovile v sramotni obliki.«

Tako g. Pucelj pred dobrim mesecem. Danes, t. j. 29. julija, pa g. Pucelj mirno glasuje za iste dvanajstine, ki jih je pred mesecem dni proklinjal v Ljubljani kot sramotne.

* * *

In še naprej!

Dne 1. julija je pisal Kmetijski list, glasilo g. Pucelja dobesedno:

»Ali se ne boste vi vsi, ki trpite na vnebovpijočem (podčrtali mi) obdavčenju, dvignili... Ali se bo še našel med Slovenci človek, ki bo podpiral stranko, katere poslanci glasujejo proti znižanju osebne dohodnine...«

Danes, niti čez en mesec dni pa glasujeta slovenska poslanca g. Pucelj in g. Kelemina za dvanajstine, ki podaljšujejo vse prejšnje davke in so proti znižanju osebne dohodnine.

* * *

Ljudje božji, sedaj pa sodite! Navajali smo samo to, kar je pisal Kmetijski list in to, kar je storil g. Pucelj.

Gorenjski kmet:

Nepremično krmilo.

Dovolite, g. urednik, par besedi k uvodnemu članku, ki ga je priobčil Dobrovski kmet v Domoljubu št. 28.

V članku kaže pisec na žalostno gospodarsko stanje našega kmeta, ki omahuje pod težo davkov, ki so toliko hujši in neznosnejši, čim bolj pada cena kmetiskim pridelkom, zlasti živini.

Kot zaključek svojega članka kliče in poziva pisec davčno oblast: Krmilo v drugo smer!

K temu pozivu kratko besedo.

Resnično je to: kmet se bo zgrudil pod težo davkov, ki niso v nobenem pametnem razmerju več z gospodarsko močjo. Kmetova gospodarska moč kar vidno pada in sicer hitro — davki pa se višajo dan za dnem.

Resnično je tudi to: naša davčna oblastva še mnogo, mnogo več iztirjajo kot država zahteva. Saj Slovenija plača cele desetine milijonov več, kot ji je po proračunu predpisanega.

Vlada, ki ima smisel in srce za slovenskega kmeta, bi rekla: znižajmo davke, da vsega ne uničimo in s tem še same sebe povrhu — uradniku pa bo rekla: pamet! Poberi toliko, kot ti je predpisanega.

Vlada pa tega ni rekla in ne bo rekla. Zakaj ne? Zato, ker ji je čisto všeč, če Slovenija plačuje; saj čim več denarja pride v Belgrad iz Slovenije, tem več ga ostane dol in tem manj je treba plačevati drugim pokrajinam. V vladi pa Slovencev sploh ni, kadar pa so, so v taki manjšini, da nič ne pomenijo. Kdo drugi kot belgrajska vlada pa po centralistični ustavi nima nič govoriti in ukazovati, ne radi višine davkov ne uradništvu.

Zato bo klic: »Krmilo v drugo smer!« ostal klic vpijočega v puščavi.

Edina rešitev je: ustvariti se mora oblast, ki bo odločevala o slovenskih davkih in lahko ukazovala davčnemu uradništvu.

Te oblasti pa nimamo, ker nam jo je centralistična ustava vzela.

Tako oblast nam more dati samo avtonomija, samouprava. Šele, ko bomo imeli avtonomijo, bomo dobili v Sloveniji oblast — deželni zbor — ki bo imel pravico nalagati davke in ukazovati uradništvu. Dokler pa bo to pravico in moč imel samo belgrajski centralizem, bo davke za Slovenijo nalagala večina v Belgradu, ki ne bo nikdar slovenska in bo ukazoval uradništvu ministrski svet, ki tudi nikdar ne bo slovenski.

Krmilo, katero naj bi se obrnilo v drugo smer, pa je, dokler imamo centralizem, nepremično.

In kar moram končno dodati, je to: Slovenski kmet nikdar ne bo mogel dovolj oceniti škode, ki nam jo je povzročil centralizem, za katerega sta glasovala Pucelj in Žerjav, ki še danes visoko držita centralistično zastavo — v lastno korist, ne pa v korist slovenskega kmeta.

V drugem pa Dobravskemu kmetu da jem popolnoma prav.

Nov napad na kmetске in obrtniške žepe.

Pretekli teden je finančni minister k predloženim dvanajstina nenaadna priložil nov dostavek, v katerem je določeno, da industrijska podjetja, banke, delniške družbe in železnice plačajo največ le 100 odstotkov občinskih in 50 odstotkov drugih doklad. Pri nas je mnogo občin, v katerih se plačuje po 300, 400, 500, celo 1000 odst. doklad. Če bi obveljal gornji predlog, bi najmočnejši davkoplačevalci plačali le malenkost, občine bi gospodarsko propadle ali pa bi svojim revnejšim občanom morale naložiti toliko večje doklade.

Naši poslanci so takoj najodločneje nastopili ter zlasti med srbskimi in hrvatskimi poslanci agitirali proti tej določbi. Dr. Korošec je šel k finančnemu ministru ter pojasnil, da njegov predlog pomeni gospodarsko propast nešteti občin in da je zato nesprijemljiv.

Finančni minister je potem izjavil med govorom poslanca Skoberneta, ki ga je pozval, naj se vendar v novih dvanajstinah davki znižajo, naslednje: Saj sem umaknil določbe glede doklad, kar je zahteval dr. Korošec. V vsem pa Vam ne morem ustreči.

Tako so naši poslanci preprečili nov strahovit napad radičevsko-radikalne večine na kmeta in obrtnika.

Gmotni položaj našega dijaštva

Naši »naprednjaki« so se že od nekaj prizadevali dobiti slovensko akademsko mladino na svojo stran. Ta cilj so imeli zmeraj, pot pa, ki so jo ubirali do njega, ni bila vedno ista. Stara njihova generacija se je skušala uveljaviti s svojimi idejami in priznati moramo, da so imeli pod Stritarjem, Jurčičem in Tavčarjem na slovensko dijaštvo res velik duševni vpliv. Mlajši rod »demokratov« pa je idejno presiromašen, da bi se mogel med dijaštvom duševno uveljaviti, zato ga hoče obvladati materialno, kupiti s podporami njihovo pre-

prisanje ter jih vzgojiti v pokorne hlapce. Njih politika v tem pogledu je dobro premišljena in dosledna.

Zgledi za to so predvsem postopanje demokratov z akademskim kolegijem, ki so ga kupili v javnim denarjem, pa so ga sedaj pretvorili v stanovanjski dom izključno za svoje pristaše; ti pa si morajo to milost prisluziti in biti zmeraj pripravljeni nemudoma se odzvati, kadar jih n. pr. kljče boben na boj na »divje klerikalce«.

Ravnatoko so skušali osvojiti bivše »Podporno društvo jugosl. akademikov«, ki je podpiralo vse dijake brez razlike prepričanja. Ker se jim to ni posrečilo, so ga uničili s tem, da so mu odvzeli vsako državno pomoč. Naši akademiki so bili takrat prisiljeni s pomočjo prijateljev osnovati si svoje lastno »Dijaško podporno društvo«, ki že tri leta vzdržuje v Marjanišču menzo s povprečno 150 člani.

Dosedaj še ne doseženi višek strankarskega sovraštva napram dijaštvu, ki nima posluha za njihov boben, pa so pokazale letos pri razdeljevanju državnih podpor. Mesto univerze je odločalo o tem, kdo jih dobi, tajništvo demokratske stranke v Ljubljani! In tako se je zgodilo, da so od vseh 140 štipendistov ljublj. univerze dobili podporo le štirje naši člani in še ti po pomoti!

Če prištejemo k tem razmeram še naš splošno slab gospodarski položaj, uvidimo, da pota našim akademikom niso bila baš postлана z rožicami, zlasti še, ker so po večini sinovi revnih delavskih in kmetijskih družin. Naše »Dijaško podporno društvo« v Marjanišču se je zavedalo resnosti položaja in si je pod pokroviteljstvom preč. g. prošta A. Kalana neumorno

prizadevalo zbrati zadostnih sredstev za pomoč našim akademikom. To se je v preteklem šolskem letu precej dobro posrečilo, za kar gre iskrena zahvala predvsem vodstvu Marjanišča, našim prijateljem v mestu in na deželi, zlasti preč. duhovščini in Marijinim družbam ter vsej javnosti, ki je imela za naše kat. akademike zmeraj odprto srce in odprto roko.

Naj navedemo ob tej priliki nekaj podatkov iz delovanja tega društva. Stalnih članov menze je bilo v letu 1924-25 okrog 150, med timi 15 Slovencev iz zasedenega ozemlja, 2 iz Koroške, 14 tovarišev iz Hrvatske ter 2 Rusa. Menza je izdala 17.618 kosil ter 16.106 večerij, poleg tega še podpore v gotovini tovarišem na izvenljudbanskih univerzah. Skupni izdatki so znašali 197.812-75 Din, ki so se krili s sledečimi prejemki: vplačila članov za hrano 110.547— Din, darovi v denarju 46.992— Din, v blagu (živila) pa 40.273-75 Din.

V bodočem letu namerava odbor društva še razširiti ter pritegniti v krog podpirancev tudi še srednješolce. Potreba po dotoku čimveč mladih, čilih inteligentov postaja namreč zmeraj večja, število študentov z dežele pa vsako leto manjše. To povsem razumemo, ker naš kmet in delavec ne zmore več velikih stroškov za študiranje. — Ujamo, da se bo z blagohotnim sodelovanjem naše zavedne javnosti posrečilo pomagati tudi v tem pogledu. Naši mladi inteligentje, ki so izšli iz »Dijaškega podpornega društva«, pa se bodo vedno s hvaležnostjo spominjali, kako jim je narod v največjih dneih stal ob strani, in bodo smatrali prejete dobrote za kapital, ki so od njega obresti dolžni v obliki dela odplačevati nazaj narodu - darovatelju!

TA MLADA DAMA

lahko nese po pranju svojega že tako velikega stnčka domov, saj pere s terpentinovim „GAZELA“-milom, katero ji prihrani ves trud.

Potkusite tudi Vi z „GAZELA“-milom.

GAZELA MILO

NOVICAR

»Domoljubove naročnike-zamudnike opozarjamo tem potom, da bomo s prihodnjo številko ustavili list vsem, ki nimajo polno plačane naročnine do konca tekočega leta. Kdor se čuti prizadetega in želi list redno dalje prejemati, naj nemudoma dopišlje primanjkljaj na naročnini.

d Podpore posojilnicam, ki so bile uclanjene v graškem Verbaudu in so ob provratu izgubile svoje vloge, se bodo koučno na vedno dreganje in neprestano zahtevanje naših poslancev zlasti poslanca Pušenjaka vendarle začele izplačevati. Dosedaj je določenih 500.000 dinarjev. To postavko — le da je bila višja — je svoj čas že minister dr. Kulovec postavil v proračun, sedanji finančni minister jo je na izrecno zahtevo naših poslancev vendar enkrat odobril. Boj naših poslancev za to vsoto je trajal celi dve leti — dokaz, kaj in kdaj se v Belgradu doseže.

d Dom duhovnih vaj v Ljubljani je pretekli petek blagoslovil prevz. knezoškof dr. Jeglič. Dom je zelo priprost, toda silno lep in svetel. Ima 28 sobic za udeležence duhovnih vaj, katere se bodo vršile vsak teden za različne stanove. Prve bodo po Vel. Šmarnu za duhovnike.

d Zadnjega skupnega romanja na Višarje se je udeležilo 253 ljudi.

d Novi župnik v Podlipi pri Vrhniki je g. Jože Gnidovec, doslej župnik pri Sv. Križu pri Litiji.

d Za župana v občini Trebeljevo v litijskem okraju je bil dne 30. julija t. l. zopet izvoljen g. Josip Gale, kateri je bil radi svojega političnega prepričanja 7. februarja odstavljen in preganjan. Za svetovalce so izvoljeni gg. Končina Anton, Marn Anton, Janežič Jožef, Končar Peter, Volzelj Jožef, vsi odločni pristaši SLS.

Župan in svetovalci so takoj po volitvi, po g. sreskem poglavarju, ki je bil navzoč, bili zaobljubljeni, ter bodo dne 8. t. m. od gerenta prevzeli občinske posle.

Naj bi občini, kateri je PP režim napravil krivico in otvoril boj za načela strank, po sijajni zmagi SLS pod vodstvom župana g. Galeta napočila nova doba, posvečena gospodarskemu blagru občanov in prijateljstvu naj veže srca vseh občanov v edinstvi.

d Novi župan. Občina Mošnje je po dolgem času zopet prešla v tabor SLS. Izvoljen je za župana g. Silvester Pangrc, posestnik s Spodnjega Otoka. Svetovalci so vsi pristaši SLS.

d Naša obmorska kopaljšča so letošnje leto izredno dobro obiskana. Vzrok nizke cene in polovična vožnja.

d Nova hiša Okrožnega urada za zavarovanje delavcev v Ljubljani je dovršena in je stala 8 milijonov kron več, kot je bila proračunana (II). Stane 48 milijonov kron. Hiša stoji na Miklošičevi cesti nasproti sodnijske palače.

d Za ravnatelja Okrožnega urada za zavarovanje delavstva za Slovenijo je bil izvoljen dr. Jože Bohinc. Socialista Koc-

murja, ki je res strokovnjak in ki je ves urad uredil, so prestavili v Zagreb, ker je avtonomist. Dr. Bohinc je liberalec in mu delavstvo zato ne zaupa.

d 100 dinarski ponarejeni bankovci zopet krožijo med ljudmi. Uradnega popisa teh bankovcev dosedaj še ni.

d Polovična vožnja za III. gorenjski orlovski tabor v Radovljici. Ravnateljstvo državnih železnic v Ljubljani je dovolilo za tabor v Radovljici polovično vožnjo za vse proge v Sloveniji in sicer za 8., 9. in 10. avgusta 1925. Vsak udeleženec kupi na odhodni postaji cel vozni listek do Radovljice, ki ga pusti žigosati na obratni strani z mokrim postajnim žigom. Listek se v Radovljici ne odda, ker velja ta listek v zvezi s potrdilom o udeležbi na taboru tudi za vožnjo nazaj. Potrdilo o udeležbi prejme vsak dne 9. avgusta 1925 na taboru v Radovljici.

d Romanje na Brezje. O priliki III. gorenjskega orlovskega tabora, ki bo 9. avgusta 1925 v Radovljici, gredo udeleženci tabora lahko tudi na Brezje in Bled, in sicer v soboto pred taborom ali v ponedeljek po taboru, ker je polovična vožnja dovoljena za 8., 9. in 10. avgusta 1925. Na Brezje je samo eno uro pešhoda, na Bled pa poldrugo uro. Ne zamudite ugodne prilike!

d Na III. gorenjskem orlovskem taboru v Radovljici se bodo prodajale vstopnice k telovadbi (stojišča) po 3 Din in ne po 5 Din, kakor je pomotoma tiskano na plakatih.

d Razmejitvena komisija med Jugoslavijo in Italijo za cirkniško občino je dokončala svoje delo, seveda skoro povsod v škodo naših posestnikov. Centralistična vlada, v kateri so sedeli liberalci, se zato ni dosti brigala.

d Olajšave za kopaljšča. Na podlagi svoječasne interpelacije poslanca Škulja je minister nar. zdravja izdal tudi letos oglas, ki se tiče oprostitve taks v državnih zdraviliščih za gotove osebe. Med drugim imajo pravico do oprostitve taks sledeče osebe in sicer v celi kopaljški sezoni: 1. Invalidi in njih družine, ako jim zdravljenje odredi domača krajevna invalidska zaščita ali uradna pristojna policijska oblast. 2. Družine padlih in umrlih vojakov, ako plačajo manj kot 30 Din neposrednega davka od zemljišča ali osebnega dela. V družino vojakovo spadajo žena, otroci in starši. 3. Siromašni ljudje, ki plačajo letno pod 10 Din neposrednega davka na zemljišče ali od osebnega dela. Izven glavne sezone organizirani delavci, s potrdilom okrožnega urada za zavarovanje delavcev ter siromašni dijaki vseh šol s potrdilom šolskih oblasti in spričevalom ubožstva. Poslanec Škulj je vložil na ministrstvo saobračaja prošnjo, da se zgoraj naštetim prizna brezplačna vožnja v zdravilišče in domov.

d Za po povodnji poškodovane v Šmartnem ob Paki je poslanec Pušenjak vložil predlog za podporo.

d Davek na delavce. Naši poslanci so podvzeli odločen boj proti novouvedenemu davku na delavski zaslužek, ki tudi kmete zelo zadene. Finančni minister pa je odnehal samo toliko, da so davka prosti poljski dninarji in delavci pod 18. letom ter zaslužek pod letnih 5000 Din. Davek ne more v nobenem slučaju več znašati od 3.3 odstot. zaslužka.

d Proti kmetom. Znano je, kako je prejšnja vlada, v kateri je sedel dr. Žerjav zvišala carinske postavke za uvoz tistih potrebnih, ki jih kmetje najbolj rabijo, n. pr. za poljedelske stroje, umelna gnojila, galico itd. Radi te nove carine so se navedeni predmeti v cenah dvignili tako visoko (n. pr. nekateri stroji kar za 5000 K), da kmetu ni mogoče jih nabavljati, posebno ker na drugi strani cena kmetiskim pridelkom pada. Na pobudo naših poslancev je sklical Glavni sodelniški savez v Belgradu sestanek poslancev in strokovnjakov. Sestanek je vodil naš poslanec Pušenjak. Govoril je tudi poslanec Škulj. Zelo mučno je vplivalo, da se Pucelj za stvar ne briga. Na sestanku se je obdelalo, kaj se mora v carinskih postavkah izpremeniti v korist kmetu ter tozadevne predloge poslali finančnemu ministru.

d Nov nikljast denar. V Belgrad je došla prva pošiljatev kovanega drobiža po 1 in 2 dinarja. Napisli so samo v cirilici.

d Vso škodo po povodnji cenijo letos uradno okrog 900 milijonov dinarjev.

d Umrl je na Dobravi pri Jesenicah zlatomašnik č. g. Jakob Kalan, župnik v pokouju. Star je bil 83 let. N. v m. p.!

d Umrla je dne 26. julija vobče spoštovana žena Ana Avbelj iz mlina pri Kunštu, v župniji Vače, stara 75 let. Letos bi praznovala s svojim možem zlato poroko. Prizadeti družini naši sožalje, pokojni dobri ženi pa večni mir in pokoj!

d Neurje. Pretekla nedelja je bila zopet dan nalivov, viharjev in neurij. Zlasti je trpela ljubljanska okolica, kjer je lomilo veje in prevračalo kozolce. V Ljubljani je odlomljena veja padla na 40 letnega pekovskega pomočnika Antona Rupnika in mu prebila lobanjo. Padel je v nezavest ter še isto noč v bolnici umrl.

d Požar. V nedeljo je treščilo v gospodarsko poslopje g. župnika v Kresnicah. Slučajno navzoči gasilci iz Litije so rešili iz hleva živino, poslopje pa je do tal pogorelo.

d Požar na Igu. Gospodarsko poslopje je do tal pogorelo posestniku Pavlu Erjavcu. Živino so rešili, seno pa je zgorelo. Škoda je krita z zavarovalnino. Gasilno društvo je prihitelo s preluknjanimi cevmi, zato se ni moglo dosti gasiti. Zastave in paradnih uniform društvo nima preluknjanih. Komandirajo liberalci, zato je stvar v redu.

d Streša ubila deklico. Iz Loškega potoka poročajo: Dne 28. julija ob 12. uri nas je napadla nevihta z nalivom in točo. Ljudje letos z veliko težavo spravljajo seno po naših lazih. Tako je bilo tudi ta

Največja izbira

vsakovrstnega sukna in hlačvine za moške obleke
A. & E. SKABERNE — Ljubljana, Mostri trg 10.

dan. Hiteli so, da pospravijo še kaj pred nalivom. Na lazih med Retjami in Starim trgom so spravljali seno Mihovi iz Retij. Ko se je vsul dež, so stopili pod samotno drevo. Ko je v okolici treskalo, sta mati in sin bežala izpod nevarne strehe. 15 letna Marija Košmerl pa je vztrajala pod streho, dasi jo je mati klicala, naj beži. Medtem je enkrat hudo tresčilo. Ko se je po nalivu mati vrnila k hčeri, jo je našla mrtvo ležati. Strela je zahtevala svojega žrtev. Deklica je imela razbito uho in ožgane lase.

d Automobilske nesreče. Grozni avtomobilski nesreči na cesti Kranj—Ljubljana, katere smrtna žrtev je bil škofjeloški trgovec Ziherl, sta sledili pretekli teden dve nesreči pri Rakeku na Notranjskem. V velikem diru so nekemu avtomobilu počila kolesa, auto se je prevrnil in pokopal pod seboj šoferja, ki so ga našli ljudje nezavestnega, smrtnih poškodb pa ni imel. Drugi dan sta trčila skupaj avtomobil barona Gicza iz Cebra in čisto nov avtomobil nekih Hrvatov, ki so avtomobil uprav kupili v Trstu in ga peljali na Hrvaško. Baron si je zlomil roko, drugi so tudi precej poškodovani, avtomobila sta pa nerabna. Vozila sta oba na isti strani in je bila tako nesreča neizogibna. Naši šoferji se sploh zelo pritožujejo čez Hrvate, da sploh ne znajo voziti.

d Hudo se je z ženo spreti. K Gruberjevemu kanalu v Ljubljani je pritekel neznan moški, se vlegel na škarpo in hotel skočiti v vodo. V zadnjem hipu sta ga ngrabila dva stražnika, katera so poklicali navzoči, ki sta moža potegnili na cesto. Je mizarški pomočnik, ki je povedal, da se je hotel utopiti, ker se je sprl z ženo.

d Tudi omedlevica ne pomaga. Na Sušaku so zasačili zagrebškega trgovca Mošo Silbersteina v trenutku, ko je vftihotapil dva velika ročna kovčega svile. Silberstein se je izgovarjal, da sploh ni vedel, da je svila podvržena carini; dalje se je izgovarjal, da svile ni kupil za trgovino, ampak za svojo ženo in sorodnice. Pa ni nič pomagalo: obsodili so ga na 80.000 Din globe. Ko je Silberstein to slišal, je omedlel. Kar pa tudi ni pomagalo. Prepeljali so ga v zapor, kjer je Silberstein končno podpisal ček za 80.000 Din.

d Vojaški odgovori so v zadnjem času v »Domoljubu« odpadli, ker je naš referent za vojaške zadeve delal zadnji pravni izpit na univerzi in radi tega ni imel časa za sestavljanje odgovorov. Prosimo oprostivte. Prihodnjic zopet nadaljujemo.

d »Zaročenca« (I promessi sposi), milanska zgodba iz 17. stoletja. Odkril in preuredil Alessandro Manzoni. Poslovenil dr. Andrej Budal. Izdala in založila Narodna knjigarna v Gorici v letu 1925. Za Jugoslavijo (franko) broširanemu iztisu 85 Din, vezanemu 95 Din. Obsega 576 strani in 36 slik. Velikost 18x25 cm. — Slovenci smo s to izdajo dobili izboren prevod italijanskega romana »Zaročenca« (I promessi sposi) svetovnega slovesa, katerega je v letu 1842, po dvajsetih letih dela na svetlo dal sloveči italijanski romanopisec Alessandro Manzoni. Veliki narodi so roman takoj prevedli na svoje jezike, in tako je postal roman »Zaročenca« prava duševna hrana, vsega naobraženega

POLITIČNI ZAPISKI

p Nezadovoljstvo v Radičevi stranki. Izdajstvo Radičevcev je povzročilo na Hrvaškem veliko razburjenje. Radičevi volivci postajajo zelo nejevoljni, ker je Radič postal centralist in tako strašno Hrvate potegnil kot ne zlepa kakšen politik v zgodovini. V Radičevem klubu, ki je že izgubil 4 poslance, še vedno vre in je verjetno, da bodo izstopili še nekateri poslanci.

p Poslanec Pucelj se silno trudi, da bi postal minister kot zastopnik Slovencev. Vprav zato je glasoval za podaljšanje sedanjih davkov. Pa se zdi, da ne bo uspeha, ker se ga radikali branijo. Pucelj nas bo radi te novice ozmerjal s političnim lopovstvom — toda z zmerjanjem se nobena renca ne spravi s sveta.

p Radič jim je všeč. Naši liberalci, ki so skozinski psovali Radiča, so nenadoma postali z njim zadovoljni. Ne zato, ker se je odrekel samostojnosti hrvatskega naroda ter se docela udinjal centralizmu in tako postal državotvorni element — kaj se liberalci menijo za državo, če niso pri kasah — pač pa so zato postali zadovoljni, ker je Radič udaril proti katoliški veri ter izjavil, da je treba Hrvate odtrgati od Rima ter jim dati čisto novo vero. Herod in Pilat sta postala prijatelja, ko je šlo zoper Kristusa. To je stara zgodba, ki se vedno ponavlja.

p Politično lopovstvo. »Slovenec« je prinesel pred mesecem dni novico, da je Pucelj prošil za sprejem v Radičev klub. Kmetški list je to odločno tajil ter ozmerjal »Slovenca« s političnim lopovom. Ni minil mesec pa je bil Pucelj v Radičevem klubu.

p Pašić se zdravi v Karlovih Varih in se mu zdravje baje hitro zboljšuje.

sveta. V sami Italiji je ta roman dosegel že nad 150 izdaj. Polne so ga ljudske, srednje in visoke šole zbog svoje visokokulturne, moralne in vzgojne vsebine, kakor tudi zbog napeto zanimive snovi, ki je vzeta iz življenja milanskega ljudstva v strašnih dnevih kuge, vojske, ropov in požigov od strani razbrzdanih plemičev. V to skrajno napeto opisovanje je vpletena ljubavna zaloigra lepe mladenke Lucije z Renzom, ki sta morala prenesti nadčloveške žrtve, da sta končno dosegla svoj cilj — poroko. Oprema knjige je prav okusna, slike jasne, papir dober, kar dela čast Narodni knjigarni, ki je založila ogromen kapital v to, da je na svetlo dala to veličastno knjigo.

G. Andrej Malgaj, kovač v Trbovljah sporoča tvrdki D. Čebin, zaloga koksa v Ljubljani: Nemški plinski koks je prvovrstna roba za kovače, katerega morem vsakomur priporočati, ker je jako nagel za železo greti. V kratkem Vam pošljem 20 vreč, da mi pošljete še te vrste koksa.

Varčna gospodinja pere samo z milom
»Gazela«!

PO SVETU

Pred odstranitvijo krvavega režima v Bolgariji. Bolgarska Cankova vlada, ki je tekom zadnjih mesecev pomorila na stotine nedolžnih političnih nasprotnikov se nahaja v zelo težkem položaju. Doma ne uživa prav nobenega zaupanja, drže jo le še banjoni; po svetu pa je tudi prišla ob ves kredit. Vse kaže, da se bodo morali morilec v najkrajšem času umakniti z oblasti. Kakor se poroča, je te dni kralj Boris poklical k sebi predsednika Cankova — gotovo pod pritiskom inozemstva in mu povedal v obraz, da je v Bolgariji dovolj krvi in mu čisto resno svetoval, naj gre v pokoj ter svoje mesto prepusti možu, ki nima svojih rok omadeževanih s krvjo nedolžnih. Cankov je izjavil, da je pripravljen odstopiti, če bo nova vlada poskrbela, da bodo ostali sedanji ministri za neštete umore nekaznovani. Kraj je nato poklical k sebi voditelje opozicijskih strank in se z njimi posvetoval o spremembi režima.

Poravaan spor med našo državo in Bolgarijo. Ker je bil v Bolgariji ubit tudi nek naš državljan, je naša država prepovedala Bolgarom potovati v našo državo. Sedaj je bolgarska vlada obljubila izplačati odškodnino za ubitega našega državljana in je zato zopet dovoljeno Bolgarom potovati v našo državo.

Dr. Seipel posredovalec med Vatikanom in češke vlado. Listi poročajo, da je češkoslovaška vlada naprosila bivšega avstrijskega ministrskega predsednika dr. Seipla, ki se nahaja v nekih čeških toplih, da posreduje v sporu, ki je nastal radi Husove proslave med češkoslovaško vlado in Vatikanom.

Med Nemško Avstrijo in Nemčijo so vizumi odpravljani. Če hoče kdo potovati v tujo državo, mora imeti potni list, ki ga mora predložiti tudi zastopnikom dotične države v podpis. Šele, ko ta da svoj podpis (vizum), kar pa je združeno z velikimi stroški, se lahko potuje. Sedaj sta Avstrija in Nemčija vzajemno odpravila vizume, s čimer bo potovanje znatno olajšano in združeno z znatno manjšimi stroški. Zeleti je, da bi tudi ostale države odpravile vizume.

Madžari napadli medzavezniško komisijo. Pretekle dni je prišla v Subotiče medzavezniška komisija radi neke preiskave. Pred njenim stanovanjem se je zbrala velika množica občinstva in je vpriporila burno demonstracijo proti komisiji. Demonstranti so celo vdrli v palačo, vendar so jih orožniki razgnali. Vsled tega dogodka so tuji poslaniki vložili pri madžarski vladi svoj protest. Vlada je radi teh dogodkov izrekla svoje obžalovanje in je obljubila krivce kaznovati.

Spor med rudarji in lastniki rudnikov v Angliji. Angleški lastniki rudnikov so sklenili rudarjem znižati plače. Vsled tega je nastalo med rudarji velikansko razburjenje. Če ne pride do poravnave, se je bati, da izbruhne velika rudarska stavka v celi Angliji.

NANANILA

DIJAŠKI VESTNIK.

Tečaj v Stični. (Vožne olajšave.) Člani F. S. potujejo v Stično v skupinah po najmanj trije, s čemur dosežete ugodnost 75 odst. popusta. Ostalim pa naslednje: Udeležnikom običnega zbora SDZ in ostalih prireditelj SDZ in Akademске zveze je dovoljen 50 odst. popust od vstopne postaje do Ljubljane in nazaj. Na ohradni postaji kupite pri blagajni celo karto in prosite uradnika, da vam karto žigosa z mokrim žigom. S to karto se vozite iz Ljubljane nazaj domov. Iz Ljubljane se peljemo v Stično skupaj dne 9. avgusta ob 18.20 za četrtinsko. Dolenje pridite peš iz Stične gremo skupno k Sv. Primožu nad Kamnikom po četrtinski ceni. — SDZ in Akademska zveza.

n Cerklje pri Kranju. Pretelko nedeljo so pridelili cerkijanski študentje izvredno uspelo veselje »Revizor«. Žal, da se mnogi niso mogli udeležiti radi slabega vremena; vsled tega in na splošno željo občinstva se igra v nedeljo, 9. avg. ponovi. Cene znižane.

n Občni zbor Pevske zveze se bo vršil v ponedeljek 17. avg. ob 8 pop. v Akad. domu (poleg Uniona). Skrbite, da bodo zastopani vsi zbori in vsa okrožja! — Odbor.

n Tamburaši! Pri Pevski zvezi se dobe partiture za tamburaške zборе. Prva (koračnica po nar. pesmih) stane s poštnino 14 Din. Koračnica je lahka in pripravna za vse, tudi šibkejšo zboro. Glasove bi preskrbeli po 2 Din le, če se jih naroči primerno število. Pri naročilih pošljite denar naprej, ker sicer ne dobite not!

n Na Krtni pri Dobu bo letos na dan sv. Roka kljub nedelji služba božja ob 6. in 10.

n Romarski shod na Gorici župnije Poljane pri Toplicah bo letos drugo nedeljo po Velikem Smarnu dne 23. avgusta. Ob 10. govori slovensko pridigo eden g. patrov iz Novega mesta. Častivec Marijini, pridite!

n Sv. Primož nad Kamnikom. Božjapota cerkev sv. Primoža dobi nova zvonova. Rditelja se bo vršila cerkvena slovesnost v nedeljo 9. avgusta ob 10. pri sv. Primožu. Romarji so vljudno vabljene!

n Lesno brdo pri Vrhniki. V nedeljo, na sv. Roka dan bo opravilo sv. Roka na Lesnem brdu ob 10.

n Bivšim vojakom iz krajev dekanije Cerknica. Ker mnogi možje in fantje žele, naj bi šli s svojim posebnim vlakom na naš shod, ki bo 30. avgusta na Brezjah, sem pripraviljen poskrbeti za poseben vlak, ki bi vozil iz Rakeke okoli 10. dop. v soboto 29. VIII. do Lesca, od tam peš na Bled, s čelni na Otok, proti večeru peš na Brezje (3 ure, kdor bi ne mogel, bi šel s vlakom tja). Iz Otok nazaj 30. VIII. okoli 5. pop., na Rakeku ob 8. Za vožnjo na vlaku, s čelni in rešitje bi bilo plačati od esobe (samo o bivši vojak!) po 55 Din. Ker je čas kratek, sprejemajo priglase same do nedelje 9. avgusta vsi župni uradi cerkva. dekanije, ki 10. avgusta pošljejo imena in denar meni. Ako bi ne bilo dosti priglasev za posebni vlak, dobe denar nazaj. S svojim vlakom bi se hitreje in bolj udobno vozili, ogledali Bled in spoznali bližnje tovarise. Naj bodo tudi naši kraji dobro zastopani pri odkritju spomin. plošče vsem padlim tovarisem! — Jernej Hafner, župnik, Stari trg pri Ložu.

n Loterija v St. Vidu pri Stični — v korist »Katal. Domuc. V prihodnjih dneh pridejo po vaseh zastopniki loterije v St. Vidu pri Stični prodajat srečke. Dobri ljudje so naprošeni, da jim gredo na roko v vsakem oziru in kupijo nekaj srečk, da bo do septembra gotovo vse razprodano. Ne zamudite ugodne prilike.

n Državno zdravilišče na Golniku sprejme več privatnih bolnikov s pljučno tuberkulozo v I. in II. štadiju v lečenje. Neozdravljivi bolniki se ne sprejemajo. Dnevna oskrbina 100 do 140 Din. Drugih izdatkov ni nikakih. Zdravilišče leži 500 m nad morjem ob južnem vznožju Storžiča, 5 km od železniške postajice Križe (proga Kranj—Tržič) ima milo podnebje brez megle, čist zrak, obsežne gozdove. Nova zgradba. Higijenske sobe s največjimi posteljami. Lasten vodovod, lastni vozovi za prevoz s kolodvora. Zdravljenje po modernih načelih.

SIROM DOMOVINE

IZ ST. JURJA POD KUMOM.

(Hranilnica in Vidov dan.)

Občni zbor hranilnice in posojilnice (14. jun. t. l.) je pokazal, kako malo saniranja je za združništvo. Mnogi ne poznajo gospodarskega pomena zadrug, iščijo denar doma, tatovi pa se pogostoma pojavljajo tuintam. V hranilnici je denar popolnoma varno naložen. Saj za sigurnost vlog jamčijo vsi člani z vsem svojim premoženjem. In članov je okrog 120. Marsikateri gospodar pride v stisko in bi rad dobil posojilo proti zmernim obrestim. Dobil bi posojilo v posojilnici, če bi tisti, ki imajo kaj prihranjenega denarja doma, vložili v hranilnico. Mnogi pa še niso prišli do tega, da če hočeš kaj imeti, moraš varčevati. Skratka: Oštarja je bližnja prilika za spravlanje, hranilnica pa za varčevanje. — Šolska proslava Vidovega dne se je vršila za širše občinstvo v društveni dvoran. Nastop šolske mladine je pokazal lep napredek. Deklamacije in druge točke so bile prav dobro izbrane. Pokazalo se je, kaj zmora mladina pod dobrim vodstvom g. šol. voditelja Drag. Rostoharja in gđ. učiteljice. Starši so se lahko prepričali, da je njih mladina v dobrih rokah.

SORA PRI MEDVODAH.

(Vojni spomenik.)

Na sv. Ane dan, ravno na enajsto obletnico, ko je bila razglašena mobilizacija, smo imeli slovesno odkritje spomenika v vojni padlim iz naše župnije, katerih je blizu 60. Ob 2. so bile v cerkvi litanije in darovanje za spomenik. Nato pa se je na pokopališču vršilo slovesno odkritje in blagoslov spomenika. Slavnostni govor je imel bivši vojni koručnik g. Fr. Bonač, ki je do solz ganil vse navzoče. Slavnost se je končala s molitvami za padle. Naj počivajo v miru, ki so dali svoje življenje za blagor domovine!

SV. RUPERT V SLOV. GORICAH.

(Lepo uspela orlovska prireditelja.)

Sestega julija smo napravili s našimi Orli in Orlicami v Gornjo Voličino, kamor nas je povabil za orlovstvo poštvovalni g. župan Franc Vogrin. Na primerem prostora je naša orlovska organizacija pokazala, kaj se doma učimo med štirimi stenami za dušo in telo dobrega in koristnega. Na telovadišču se je zbralo mnogo ljudi, med njimi tudi taki, ki nimajo nebenega smisla za katoliške organizacije; pri tej priliki pa je bilo brati tudi na njihovih obrazih navdušenje za orlovske ideje. — Devetnajsti julij pa je bil za našo mladino zopet vesel dan. Do dolgo smo se veselili tega dne in res nam ga je Bog blagoslovil s prijaznim in toplim solnce. Bil je to dan po božji volji. Imeli smo orlovsko prireditev v sosednji župniji pri sv. Boltenku. Boltenčani so nas povabili, češ, naj tudi njim privoščimo malo veselja s javnim orlovskim nastopom. Dospeli smo na telovadišče k sv. Boltenku ob 8. popoldne, kjer se je zbralo mnogo občinstva od blizu in daleč. Vrla lenarska godba, ki nas je spremljala, pa je spravila vse stare in mlade Boltenčane pokoncu. Cele stare ženske se so vzdramile ter nam mahale, nam navdušene klicale in pozdravljale: »Živijo mladina, živijo Orli in Orlice! Mnogih oči pa so bile od veselja in nav-

Hrana obilna in prvovrstna, petkrat na dan. Informacije in prospekt daje uprava zdravilišča. Prošnje za sprejem, pravilno kolkovane, opremljene s predpisanim zdravniškim izpričevalom, je vlagati na velikega župana ljubljanske oblasti v Ljubljani.

n Poizvedevanje. Na sejmu, dne 20. januarja t. l. na dan sv. Boštjana v Kamniku je bila prodana ena breja, črno pisana svinja nekemu iz Tržiča. Kupčija se je končno veljavno sklenila v gostilni Fr. Rodeta v Kamniku. Dotičnik je imel konja krvavordeče barve in je vozil še tudi nekemu drugemu par mladih prašičev. Omenjeni kupec je srednje postave, širokega obraza, črnih brk in zelo ostrih oči. Doma je gotovo nekje okrog Tržiča. Kdor bi poznal omenjenega kupeca, naj sporoči njegov naslov proti nagradi 500 K na naslov: Franc Grčar, Homec 17, p. Radomilje pri Kamniku. Tainost zadržana!

dušenja rosne. Med telovadbo so nastopili naši Orli in Orlice tudi s kratkimi govori in deklamacijami. Načelnik Orla, br. Kožuhar, je prav živahno deklamiral »Orlovske himne.« Franja Vračko, od sv. Petra pri Mariboru, je navdušeno govorila: »Katero dekle sme biti Orlicac. Domači g. kaplan Ferd. Pohraški pa je v daljšem govoru pojasnil »Cilje orlovske organizacije, za njo navduševal mladino ter naglašal, da je orlovska organizacija vsoka šola slovenske mladine. Kakor se sliši, je javen nastop ruperških Orlov in Orlic Boltenčanom zelo dopadel. Ljudje govore: »Bilo je prav lepo.« Iamed mladine pa hoče biti sedaj vsak Orel in Orlica. Dal Bog, da bi se znaki navdušenja kmalu tudi nasunaj pokazali, da bi tudi pri sv. Boltenku ustanovili Orle in Orlice. Po končani prireditvi pa smo veseli šli na svoje domove.

HAMBORN OB RENU NA NEMSKEM.

(Društveno gibanje.)

Malokdaj izvedo naši rojaki v domovini od svojcev v tujini, med temi od Slovencev v Nemčiji. V kratkem vam hočem poročati o gibanju v društvih. Društvo sv. Barbare za Slovence v Hamburgu je eno najstarejših slov. kat. društev v Nemčiji. Čes dve leti se obhajalo 25letnico svojega obstoja. Kaj vse se je še dobrega storilo od strani društva, ni tukaj mogoče opisati, ampak mimogrede rečeno: društvo vedno napreduje in sate skrbi v prvi vrsti podpredsednik društva, vrli, katoliško misleč in za vse dobro vneti Jakob Burnik, ki se menda čez 20 let vodi društvo. Seveda mu pri tem pomaga tudi vrli odbor in pa Franc Trefalt, nekdanji organist na Homec, Ornučah in drugih krajih. Ta neumorno deluje pri zadevah v društvu, posebno pa v petju. Z gotovostjo smem reči, da je pevski zbor v Hamburgu danes eden najboljših pevskih zborov slovenskih v Nemčiji. Povsod, kjer nastopi pevski zbor in Hamburga, ga Nemci in drugi narodi hvalijo kot izvrstnega pevski zbor. Ni čuda torej, da ga druga slovenska društva prosijo, kadar je kje kaka večja slovesnost. Tudi na Vestfalskem je bila blagoslovitev društvene zastave in je tamkaj prepeval pri sv. maši in potem na odru. To je bilo na König Ludwig pri Beklinghausnu. Tamošnji Slovenci in tudi Nemci ne morejo pozabiti tistega petja. Da bi se še društvo povzpelo do večjega napredka, se je po prizadevanju nekaj mož, posebno Novaka Antona, Poholjšaja Alojzija in Kranjca Franca, ustanovil pevski in igralni odsek pod imenom »Zvonec in se kaj lepo vjema z našim slov. časnikom »Naš Zvonec, ki ga izdaja preč. duh. svetnik, naš preljubljeni Janez Kalan. Ta pevski odsek šteje zdaj že 40 pevskih moči skupaj. Razdeljen je v moški zbor s 25 in mešani zbor s 40 pevskimi moči.

V nedeljo 28. julija je še pridelil majhno veselico s raznimi pevskimi točkami. Ljudstvo, katerega se je nabralo precejšnje število, je bilo vsled tega nastopa zelo navdušeno in je upati, da bo to zelo pripomoglo k še boljsemu društvenemu življenju. Veselica se je tako lepo vršila, da so celo Nemci rekli, da ne pomnijo, da bi se bila kaka slovenska veselica vršila v tako lepem redu. Izvolil si je ta pevski odsek na predlog našega pevovalca F. Trefalta sv. Ciciiljo za svojo patrono, katere praznik hoče obhajati slovesno meseca novembra. Dal Bog in sv. Ciciilja, da bi ta pevski odsek vedno s večjo vnemo šel po začrtani poti. Ta je želja vseh Slovencev v Hamburgu.

VRHNIKA.

(Cerkveni koncert.)

V nedeljo, dne 16. t. m. ob 5. pop. bo v župni in dekanijski cerkvi na Vrhniki cerkveni koncert, ki ga bo vsajal vrhniški cerkveni pevski zbor s sodelovanjem g. Premria na orglah. Koncert bo

Vedno najnoviješe

volneno blago za ženske obleke in bluze
A. & E. SKABERNE — Ljubljana, Mostni trg 10.

vodil g. Anton Grum. Koncert se vrši ob priliki 50letnice, odkar je g. Vinko Levstik pri nas opravljaj organistovski službo. Zato se bodo koncerta udeležili ne samo domačini v obilnem številu, ampak tudi okoličani in predvsem ljubljanečani, ki imajo za nazaj s železnico prav lepo zvezo.

BLATNA BREZOVICA. (Motorna brigalna.)

V nedeljo dne 2. avg. t. l. popoldne je blagoslovlj g. dekan Kete motorno brigalno našega gasilnega društva. Veliko smo morali dati, da smo si napravili to gasilno orodje. Delo dela čast našemu meštru domačinu Prošniku. Bog daj, da ne bi bilo treba te Brigalne rabiti za gašenje ognja!

MORAVCE. (Nov svon.)

Ceprav so slabi časi, vendar pri nas napreduje, slasti na cerkvenem polju. Kako lepo smo prenovili kapelico v Hribeh! Debila je nov svon, ki pa čaka na tovariša. Sedaj je dodelan krišev pot in v nedeljo 9. t. m. ob dveh popoldne bo posvečen. Za svon je veliko deloval Trznarjev ata. Hvala mu! Za vse pa posebna zahvala preč. g. kanoniku Binjanu, ker on je v svojo odločnostjo do segel, da se je vsa stvar tako lepo izvršila. Pridite častilci Marijini 9. avg. v Hribece v lepo prebeljeno kapelico!

KRAŠNJA. (Obtinske volitve.)

V nedeljo, 9. avgusta, so občinske volitve. Skrinjici sta dve. Nobenega dvoma ni, da SLS inide in volivnega boja smagovalka. Kajti pravična stvar nazadnje mora zmagati, in pri nas se prav dobro zavedamo, da je bil prejšnji obč. odbor krivično razpuščen. Vsi, ki mislimo s svojo lastno zdravo pametjo in razpolagamo s svojo pošteno svobodno voljo, smo pri SLS, ker vemo, da se samo ta stranka dosledno bori za koristi ljudstva. No, takih, ki se niso spregledali, kam vodi centralizem, je vedno manj. Ti siromaki pa tisto nič ne mislijo s svojo pametjo, ampak le s pametjo znanega Struklja, ki ga slepo ubogajo. Dokler je bil ta človek še v službi pri sodnji na Brdu, so imeli nekateri velik strah pred njim; odkar so ga poslali v penzijo, se ga niti otroci več ne boje. Samo njegova žlahta s dosedanjim gerentom vred s strahom opazuje, kako se je nekdanji kraški liberalni malik porušil v prazen — strah. — Preteklo nedeljo smo imeli javen shod, ki se je prav lepo obnesel. Za posebno zabavo sta skrbela g. Grmek in Strukelj.

IZ VRZDENCA. (Nalivi in druge.)

Zadnja povodenj je napravila tukajšnjim posestnikom po njivah in travnikih ogromno škodo. Robovi so se udrali in zasipavali pod seboj poljske sadeže. Zlasti v Grabnuč je vse zasuto s peskom in blatom. Pota so vsa razdrta in razdrpana. — Slabe letine in visoki davki tlačijo kot mora naše vaške kmetije, ki zopet lezejo v dolgove. Kam jadrano? Zraven pa pride še demon alkohol, ki zahteva vedno in vedno znova svoj delež v krvi in znoju ljudstva in ga tira v pogubo. Da, nekoliko manj pijače, manj opraviljivega benedictina, pač pa več varčnosti in sovaščanske ljubezni in precej bi se spremenilo. — Nočavno so v vaški podružnici zasledili v notranjščini cerkve pod dober centimeter debelim ometom stare cerkvene slike iz 15. stoletja. Pod njimi se pa nahajajo še druge, ki segajo v 13. stol. Slike so zanimive po svojem srednjeveškem sestavu. Tu se vidi n. pr. rojstvo Jezusovo, tam sv. Trije kralji itd. Počlikana je vsa cerkev. Vaščani so lahko ponosni, da imajo najstarejšo cerkev v celi okolici (praviče, da je bilo prej to pogansko svetišče »ajdovski tempelj«) in da so se ravno v njej ohranile te cerkvene dragocnosti, ki bodo lep prispevek k zgodovini cerkvene slikarske umetnosti.

IZ SENČURJA PRI KRANJU. (Orjunci.)

Tudi nas obiskujejo kranjski orjunci. Za 12. julije so napovedali shod v svojem glasilu in ustanovitev Orjune v Senčurju in sicer ob treh popoldne pred župno cerkvijo. Bila pa je baš ta dan nova maša preč. g. Leona Kristanca ter je bilo navedno veliko ljudi, zato orjunci niso pričeli s svojim shodom. V soboto 18. t. m. pa je zopet najlepši plakate neki mlad domišljav gospodek iz Kranja po oreh in kostanjih; aa hiše ni upal. V ne-

Odbira semenja z otepavanjem.

Največjo skrb mora kmetovalec posvečati semenju za setev, kajti od njega zavisi tudi pridelek. Seme pri žitu se čisti s žitnimi čistilniki, odbira se pa s trierji. Priprosti kmetje vršijo to delo tudi z vejanjem, pri katerem pade najdebelejše in najtežje zrnje najbolj daleč. Toda še en drug način odbire je ponekod v navadi, ki se je prav dobro obnesel; to je otepavanje snopov. Ko je žito suho, se snopi narahlo otepajo, da izpade iz njih najdebelejše in najbolj enakomerno zrelo seme. To je ponavadi najtežje zrnje, ki je tudi za seme najprikladnejše. Tega načina odbire bi se morali naši kmetje oprijeti, pa bi imeli z malim trudom izvrstno seme za setev. Pri tem otepavanju odpade le malo semenja plevela, vsled tega je tako seme zelo čisto. Kdor bi pa to pridobljeno seme še enkrat pogljal skozi trier, bi dobil še najboljše blago, ki bi mu brez dvoma dalo največje pridelke. To iz domačih vrst žita preskrbljeno seme ima veliko večjo semensko vrednost nego še tako drago kupljeno seme iz zunanjih krajev. Doma pridelano seme žita ima to prednost, da je že prilagodeno dotičnim podnebnim in talnim razmeram, vsled česar je uspevanje rastlin zagotovljeno. Nujno bi bilo torej priporočati našim kmetovalcem, da se z vso vestnostjo oprimejo tega načina odbire semenja, ker si bodo z njim znatno povečali svoj pridelek. V splošnem pa ni mogoče nikdar dovolj polagati na srce poljedelcem, da skrbijo vedno za najboljše seme za setev.

KUPI in bodeš vsakemu priporočal trdko

Lenasi & Berkman Ljubljana

Tu se dobi najboljše sukno, kamgarn, ševit za moške in ženske obleke. — Vedno najnovejše rute, šerpe itd. — Solid, postržba ter nizke cene.

deljo pa je zopet prišlo en ducat Kranjcev, govorniški stol so si izposodili pri gost. Ivanu Gašperlinu; saj drug bi ga jim ne dal. Nesli so ga pred cerkev ob 3 popoldne, ko mine krščanski nauk. Ljudje gredo domov in nihče se ne zmeni zanje. Ko vidijo, da ne bo nič, nesejo stol pred hišo hranilnice, otroci pa za njimi, kakor takrat, ko je Marko medveda gonil po vasi. Tam kličejo in vabijo ljudi skupaj, da naj pridejo poslušat, pa niti eden polnoleten ni šel k njim. Ko vidijo, da noči ni varno čakati v Senčurju, jo odkurijo prav mirno proti Kranju kakor pes, ki rep med noge stisne. Otroci pa so se smejali in imeli zabavo. Tako je izostal shod in ustanovitev Orjune v Senčurju, upamo, za vedno. Saj Senčurjani ga radi kaj polomimo, to pot napram kranjski Orjunci smo se pa vsi brez razlike strank vrlo dobro in moško držali. Tudi druge tako naredite. Bog živ!

CERKLJE OB KRKI. (Zborovanje Km. sv.)

V Cerkljah so imeli sestanek Kmetijske zveze in sem tudi jaz šel sraven, da bom videl, kaj bo. No, kmalu slišim čitati načrt bodočega šolskega zakona. Ljudem se ta načrt ni zdel primeren ter so godrnjali. Potem, ko je bil načrt prebran, so ljudje izjavili, da v take šole ne bodo svojih otrok pošiljali, ter so zahtevali krščansko šolo. Ljudje božji, ali je ta načrt za ljudsko osnovno šolo? Načrt in

Gospodarska obvestila.

DENAR.

g Vrednost denarja 4. avgusta t. l. Naš dinar je v Curhiu notiral 9.40 centimov, je torej v zadnjih dneh minulega tedna izredno poskočil. Temu primerno so tudi tuje valute na domačih borzah precej padle. Tako se je plačevalo: 1 funt šterling 267 Din, 1 dolar 55.27. Din, ena nemška marka 13 Din, 1 švic. frank 10.75 Din, 1 avstr. siling 7.72 Din, 1 francoski frank 2.63 Din, 1 lira 2 Din, 1 češka kruna 1.64 Din, 1 bolgarski lev 0.39 Din, 1 rumunski lej 0.28 Din, 10.000 mažarskih kron 8 Din.

g Zopet dvig dinarja. V ponedeljek, 27. julija, je finančni minister dr. Stojadinović podal svoje poročilo o proračunskih dvanajstinah in med drugim tudi izjavil, da hoče dinar za dalje časa ustaliti na današnjem stanju. Toda par dni pozneje se je izkazalo, da je finančnemu ministru razvoj dinarjevega tečaja ušel iz rok, kajti zadnje dni tedna je poskočil v Curihu na 9.40. (To je najvišji tečaj zadnjih treh let.) Tudi posredovanje Narodne banke ni pomagalo. Skok dinarja izvira sedaj iz Dunaja, kjer se je v ponedeljek, torek in sredo minulega tedna v velikih količinah nakupoval dinar za potrebe avstrijskih uvoznikov jugoslovanskih kmetijskih pridelkov. Zagrebški borzni krogi domnevajo, da bo dinar dosegel v najkrajšem času vrednost 10 centimov na curiški borzi.

CENE.

g Lesna kupčija na ljublj. borzi. Za sledeče blago, postavljeno v vagonih na mejo, se je plačevalo: antene 620 Din, trami monte 290 Din, deske monte 500 Din, hrastove vozovne deščice 1350 Din, oglje Ia vilano 80 Din. Blago na nakladalni postaji: deske koničaste 460 Din,

tisti, ki so ga sestavljali, ni za drugega kot za Balkan. Za Slovence je žaljivo, da si upa kdo brez njih kaj za Slovenijo sestavljati. Zapomnite si Vi, svobodomiselnih učiteljev in učiteljice, da so otroci naši in mi smo prvi vzgojitelji svojih otrok. Vi pa ste naši pomočniki. Zato morate naše otroke učiti tako, kakor mi zahtevamo, ker plačujemo davek za šolo in za Vas.

OSILNICA.

V sredo, 29. julija, nas je mimogrede počastil s svojim obiskom ob priliki birmovanja po sosednjih senjskih župnijah tamošnji škof, presvetli dr. Marušič. Posravnila ga je v imenu Mar. družbe Anka Stimec, želeč mu, naj bi njegovi birmanci postali goreči bojevnik za sv. vero v naših težkih časih, pevski zbor pa je v cerkvi zapel dosti ubrano »Marija skoz življenjec. To je presvetlega ganilo in zapeljalo, da nas je pohvalil, češ da smo mi Slovenci učitelji Hrvatov, češ da imamo razne verske in svetne organizacije. — To bi utegnilo osilničanom škodovati, da bi se napihovali, ko se nimajo s čim. Mar. družba bi bila lahko vse večja, kakor je. Polovica fare jo skoro presira. Za razne bratovštine moški skoro ne vemo. Prosvetno društvo pa spi spanje pravičnega in si misli, da je zadosti, če se je že včasih kaj igralo ali če leži v omari nekaj knjig za nabiranje prahu. Torej pokonec! Pohvalo senjskega škofa je treba pri nas še le slušati!

bukova drva 18.50 Din, čreslo, suho in zdravo, v ovojih 35 Din.

g Položaj na sladkornem trgu. Vsled znižanja carinskega nadavka od 1100 Din na 1000 odstotkov in vsled porasta dinarja je zopet postal mogoč uvoz sladkorja iz inozemstva. Vsled tega bodo morale domače tvornice ponovno znižati cene sladkorju. Uvoz inozemskega sladkorja se danes ne izplača samo v Ljubljani, ampak tudi še v Zagrebu. Znižati se bodo morale cene tudi vsled nazadovanja cen na svetovnem trgu, ki stoje pod vplivom stalno ugodnih vesti iz produkcijskih pokrajin. Največji vpliv na cene ima ogromna kubanska produkcija, ki znaša več nego se je predvidevalo. V Evropi je vreme za razvoj sladkorne pese v splošnem istako ugoden. Zato je pričakovati v novi kampaniji ponovno ogromen pridelek sladkorja, kar bo nedvomno moralo imeti za posledico nadaljnje znatno znižanje sladkornih cen.

g Tržišče jajc. Dovozi blaga so zopet manjši. Nakupna cena vnaši državi se giblje med 1—1.25 Din za komad. Na ljubljanskem trgu se prodaja par jajec po 2.25 do 2.50 Din. Poročila iz inozemskih tržišč so zelo nepopoljna. Povpraševanje je večinoma zelo majhno, zaradi česar je tudi tendenca mlačna. Na dunajsko tržišče jajc ne prihaja jugoslovansko blago, ker je predrago.

LETINA.

g Svetovni pridelek 1925. Mednarodni poljedelski zavod v Rimu je objavil podatke o uspehu žetve cele vrste držav. Iz teh podatkov se da posneti sledeče: 1. Pšeničarica. Iz podatkov 20 držav sledi, da bo letošnja žetev v teh dala 57 in pol milijona ton, lanska 56.3, 1923. pa 65 milijonov ton. V Evropskih državah bo pridelek za 25 odstot. večji od lani. 2. Rž. Letošnji pridelek bo znatno boljši kakor lani in bo zelo blizu rekordni letini 1923. 1. V 11 evropskih državah ter v Severni Ameriki bo pridelek 11.3 milijone ton (lani 8.4 milijone in 1923. 1. 11.5 milijona ton). 3. Ječmen. Pridelek cenijo na 16.2 milijona ton (lani 14.8 milijona ter leta 1923 na 17 milijonov ton). 4. Oves. Svetovni pridelek bo 31.65 milijona ton, lani 34 milijona ton. V Evropi kakor drugod je računati približno z istim pridelkom kakor lani. 5. Koroza. Iz Amerike poročajo, da stoji tam koroza izvrstno. Letošnji pridelek bo v Severni Ameriki za 27 odstotkov večji kakor lanski. Tudi v Evropi kaže koroza dobro. 6. Krompir. Krompir je po celem svetu nekoliko zaostal, vendar računajo, da bo pridelek sreden. 7. Sladkorna pesa. Površina posejana s sladkorno peso je sicer za 40dstot. manjša na celem svetu kakor lani, vendar pa je računati na dober pridelek. 8. Bombaž. Površina obdelana z bombažem je letos znatno narasla. Računajo, da bo letošnji pridelek za 10 odstotkov večji kakor lani. Tudi v Egiptu računajo na dober pridelek.

g Ruska žetev. Po vesteh ruskega čaropisja je žitni pridelek v Južni Rusiji prekopovprečen v kakovosti in količini. Koliko bo znašal ves ruski pridelek se ne da preceniti, ker je deževje škodovalo žetvi

v Ukrajini in na Spodnji Volgi. V nekaterih gubernijah se uradno potrjuje slaba žetev. Vendar bo celokupna žetev letos dopuščala precejšen izvoz. Cene žitu v Rusiji padajo, ker ponujajo kmetje spričo pomanjkanja denarja blago že v naprej v nakup.

RAZNO.

g Dvoletna vinarska in sadjarska šola v Mariboru je zaključila svoje 53. šolsko leto dne 30. julija t. l. z 49 gojenci povprečno s prav povoljnim uspehom (16 drugoletnikov absolventov, 29 prvoletnikov in 4 praktikanti). 48 učencev je bilo katoliške, 1 gojenec pa je bil pravoslavne vere. Iz Slovenije jih je bilo 44, iz Srbije 1 in iz danes inozemskega Primorja so bili 4 učenci. Po maternem jeziku je bilo 46 Slovencev, 2 Hrvata in 1 Srb. Dvoletna vinarska in sadjarska šola se skoraj gotovo prav kmalu preustroji v enoletno ter pride na njeno mesto višja ali srednja vinarska in sadjarska šola kot nadomestilo za zdaj 3 leta staro srednjo kmetijsko šolo, ki nima življenjskih pogojev in se zato ukine, nje učenci pa se porazdele na srednji kmetijski šoli v Križevcih in v Valjevu. Tako naglo preneha ustanova, kakor je bila prenapeljena ožitvorjena navzlic pravočasnim resnim opozoritvam. Tudi napovedane reorganizacije na stari mariborski vinarski in sadjarski šoli se naj v pičlo odmerjenem času izvrše. Da bi bile uspešne! Ob pomanjkanju potrebnih sredstev razočaranja niso izključena. Važno je pri tem, da bo poleg višje ali srednje vinarske in sadjarske šole še nadalje obstojal dosedanji zavod, sicer samo kot enoletna šola, vendar z internatom. Tako bo kolikor toliko ustrezno raznim zahtevam, predvsem tudi upravičeni želji, da se ohrani stara vinarska in sadjarska šola prevažnemu obmejnemu mestu Mariboru, dasi drugače v precej okrnjeni obliki.

Žmavc.

g Priprave za izvoz hmelja. Ker se že bliža čas hmeljske sezone in se bo kmalu nih železnice odredila, da se vsi za hmelj pričel izvoz, je Generalna direkcija državnih železnic odredila, da se vsi za hmelj primerni vagoni izpraznijo ali popravijo, da se bo izvoz vršil brez težkoč.

g Trgovinska pogajanja med Jugoslavijo in Avstrijo se bližajo h koncu. Po vesteh iz Dunaja se bodo že ta teden zaključila in prihodnji teden bo sledil podpis trgovinske pogodbe. Iz Slovenije se udeležuje teh zaključnih pogajanj kot ekspert tudi dr. Mohorič, tajnik zbornice za trgovino, obrt in industrijo.

g Konkursi v Sloveniji v prvi polovici 1925. 1. V prvih šestih mesecih letošnjega leta je bilo v Sloveniji razglašenih 42 konkurzov napram 15 v drugi polovici lanskega leta in 15 v prvi polovici 1924. Iz tega dejstva se da sklepati, da se bližajo našemu gospodarstvu resni časi, ki bodo pa najprej stisnili tiste nesolidne tvrdke, ki so se vsled vojnih razmer povzpele na vrh.

g Vinska razstava v Šibeniku. Ob otvoritvi liške železnice dne 25. julija t. l. se je ob enem v Šibeniku otvorila vinska razstava kot del Jadranske razstave v Splitu. Razstavljeni so vzorci vin iz cele Dalma-

cije in z otoka Krka, to je okrog 200 vzorcev od najrjnejših do najsvetlejših vin. Dlje so razstavljene razne špeciialitete vin in proizvodi tvornic maraskina. Dne 5. in 6. avgusta se v Šibeniku zberejo vinski veščaki iz cele države, da pravilno ocenijo razstavljena vina.

g Premovanje konj. Letošnja premovanja konj v ljubljanski oblasti se vrše v sledečem redu: Lesce, 10. avgusta ob 9 dopoldne; Kranj, 11. avgusta ob 9 dopoldne; St. Vid nad Ljubljano 12. avgusta ob 8 dopoldne; Mengeš, 12. avgusta ob 2 dopoldne; Ig, 13. avgusta ob 9 dopoldne; Velika Loka, 18. avgusta ob 9 dopoldne; Mokronog, 18. avgusta ob 3 dopoldne; St. Jernej, 19. avgusta ob 8 dopoldne. Za okraj Brežice pa se vrši premovanje konj, dogovorno s krajevnimi zastopniki, ob priliki živalske razstave v Krškem, dne 23. avgusta ob 9 dopoldne.

V Lescah, Kranju in Mengešu, so pripušteni k premovanju le konji mrzlokrvnih pasem. V Veliki Loki, Mokronogu, St. Jerneju in Brežicah (odnosno v Krškem) le konji toplokrvnih pasem. Na premovanjih se sprejemajo tuči prijave konj za razstavo, ki se vrši ob priliki večesejma v Ljubljani, dne 6. septembra t. l. Premovanja se bodo vršila po doslej običajnem načinu. — Konjerejski odsek kmetijske družbe za Slovenijo v Ljubljani.

g »Perutinarstvo« je naslov novi, za naše kmetijske gospodinjice zelo potrebni knjigi, ki jo je spisal priznani strokovnjak A. Slivnik in založila Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani. Knjiga obsega 174 strani in je okrašena z mnogimi podobami. Stane broširana Din 44, v platno vezana z barvano sliko na platnicah pa Din 56. — Ta najnovejša gospodarska knjiga, ki bi morala biti v vsaki hiši, kjer goje perutnino, nam nudi toliko potrebnega in koristnega beriva, da jo težko odložimo, preden je ne preberemo do konca. In baš za naše razmere je knjiga tako potrebna, ker je skoro ne najdemo kmetijske hiše, kjer bi ne gojili kokoši. Da je ta reja vobče zelo pomanjkljiva in površna, je največkrat kriva nevednost in malomarnost. Ko bi se pa poučili, kako se perutnina umno goji in bi se le malo bolj potrudili, bi nam brez dvoma lahko donasala mnogo večje dohodke nego doslej, ko imajo marsikje celo škodo od nje. Knjiga, ki jo imamo pred seboj, nam poglavje za poglavjem v lepi izvorni slovenščini tolmači vse, karkoli je treba vedeti umnemu perutinarju, bodisi, da redi le par kokoši, bodisi da se peča s kurjo rejo na veliko, bodisi da goji kure jajčarice ali živali za meso, ali oboje skupaj. Po zanimivem uvodu je opisan najprej ptičji život, potem sledi kratek životopis kokoši, določitev starosti in korist perutinarstva. Dalje obravnava vprašanje: Kaj je bolje gojiti, kokoši jajčarice ali klavne kokoši in temeljni pogoji uspešne kurje reje. Obširno je poglavje o kokošjih panogah, ki se konča s praktičnimi nasveti o gojenju te ali one pasme, o lastnostih plemenske kokoši in o razvoju kokoši od jajca do dorasle živali. Za vsako gospodinjico zelo važna so dalje poglavja o kokošji hrani, kako kure spitam, kakšna naj bo kurja staja in kako konserviramo jajca, da se ne pokvarijo po več mesecih. V drugem delu so opisane še razne druge koristne domače ptice. Tretji del pa se obširno peča s kurjimi boleznimi, kako jih spoznamo in zdravimo. Knjiga je skrbno in v veliko ljubezno do stvari sestavljena in vredna, da si jo omisli vsakdo, ki se zanima za napredek v tej kmetijski panogi.

Priporoča se PRVI SLOVENSKEI ZAVOD
Vzajemna zavarovalnica
LJUBLJANA — DUNAJSKA CESTA 17
ki je edini te vrste! — Podružnice v CELJU,
Breg št. 33 — ZAGREB, Haeelinova ulica 12 —
SARAJEVO, Korotčeva ulica 15 in v SPLITU,
ulica XI. puka.

GOSPODINJA

Vzgoja.

SVOJEGLAVNOST.

Ta, med otroci tako zelo razširjena napaka izhaja iz nerazumne nežnosti in popustljivosti pri vzgoji v prvih letih otrokovega življenja. Mati je popuščala pri vzgoji, ker je šlo za nepomembne in malenkostne stvari, kakor se je opravičevala. Res, da je bila stvar morebiti malenkostna, a velika napaka je bila pri tem, da je otrok to priliko izrabil nalašč zato, da je premagal mater s svojo svojeglavnostjo.

Majhen otrok še ne more razumeti, zakaj mu mati to dovoli, ono pa prepove. Zato naj mati gleda in pazi, da nikoli ne dovoljuje in tudi ne prepoveduje kaj takega, kar bi morala pozneje preklicati in naj sploh nikdar in nikoli ne izpreminja svojih določb.

Svojeeglavega otroka ne smemo vzgajati s trdoto, pač pa z ljubeznipolno doslednostjo. Pred vsem drugim: nikoli se ne prepiraj z njim, ampak z molkom prezri njegove ugovore, kakor da jih ne slišiš! Vztrajno, mirno in dosledno pa vztrajaj na svoji zapovedi ali prepovedi! — Najboljša šola za svojeglavnega otroka je ta, ko spozna, da je s svojeglavnostjo prišel v lastno škodo in to prav kmalu spozna, ker mu svojeglavnost ne prinaša nikake koristi.

Pogosto pa napravi kakšen otrok v družini vtis svojeglavneža, a so se pri njem lastnosti, lastne vsem drugim otrokom, razvile v drugačni smeri in na drugačen način. Mati opazuje na njem prav posebna nagnjenja, čisto drugačna, kakor so njena, ali tudi drugih otrok; zato se trudi in muči, da bi ga odvrnila od njih in ga spravila v isti tir, po katerem so korakali pri vzgoji drugi otroci. To se ji pa seveda ne posreči, saj vsi vemo, da niti prsti na eni roki niso vsi enaki, kako bi mogli biti otroci, ki so vsak oseba zase, vsi enaki. In mati zdaj toži o svojeglavnosti, trmi itd. Čisto nepotrebno! Vzgajaj otroka po istem načinu, ki ga zahteva njegova narava, njegov razvoj, njegove zmožnosti! Le ne vse po enem kopitul če se je otrok zaradi tvojih zahtev, s katerimi si hotela utesniti njegovo naravo, zaprl vase in postal tih in zakrknjen, si to pač sama zakrivila. Ta otrokova svojeglavnost gre na tvoj račun: ti si mu jo privzgojila. Ne puščaj pa ga v tej mrzloti in nedostopnosti; skušaj ga dvigniti, da zaupa vate in samotarsko razpoloženje bo izginilo samo po sebi.

Sadni sokovi.

Malinov sok s kisom. V primerno velik kozarec deni 4 l malin, prideni 1 l vinskega kisa, pokrij in zaveži tako napolnjen kozarec, deni ga za 6 dni na solnčen prostor. Po 6 dneh precedi sok in prideni na vsak liter 1 kg prekuhanega sladkorja. Ko je vse to urejeno in pripravljeno, kuhaj to tekočino še četrt ure. Nalij v

segrete steklenice, zamaši kakor malinovec s samim sladkorjem in spravi na primeren suh prostor.

Malinov in ribezljev sok še na drug način. Skuhaj 1 in pol kg sladkorja politega z 1 litrom vode. V primerno vrečico iz močne tkanine daj 5 litrov snažnih malin ali ribeza in to vrečico obesi v pisker s sladkorjem. Med kuhanjem vrečico večkrat dvigni, da sok lažje odteče. Po eni uri kuhanja postavi pisker v mrzlo vodo, dvigni vrečico, da sok odteče. Shlajeno tekočino nalij v majhne steklenice, jih dobro zamaši in poveži s pergament papirjem. Ko si vse lepo nalila, zamašila in s pergament papirjem zavezala, skuhaj v sopari kakih 5—8 minut po zavretju.

V sopari se kuha na sledeči način:

Posoda, v katero se vložijo s krpami ovite in s senom podložene steklenice ali kozarci, mora biti nekoliko višja kot te. Vroče vode se nalije toliko, da vratovi gledajo iz vode. Pokrito mora biti trdno s primerno pokrovko, povrhu pa še z vroči vodi zmočeno krpo. Žuborenje in prasketanje naznanja zavretev. Steklenice se puste pokrite toliko časa, da se ohladi. Potem se obrišejo in spravijo na primeren prostor.

Praktični migljaji.

Krvavih madežev ne smemo nikoli izpirati takoj v milnati vodi, ampak vedno najprej v mehki vodi, potem v vodi, ki ji dodenemo nekoliko sode, potem jih namažemo z milom in peremo z vročo vodo. Na ta način odpravimo krvave madeže brez sledu iz perila.

Zdaj poletni, ko mnogo posedamo po travi, prav lahko umažemo predpasnik, obleko, otroci pa zlasti spodnje perilo. Madeže od trave odpravimo, če jih izpiramo z vodo, kateri smo pridejali nekoliko amonijaka. Ostanek madeža operemo še z vodo in milom. — Iz boljsega perila odpravljamo tudi take madeže z gorkim špiritom. Včasih nam, posebno v vlažnih stanovanjih, perilo splesni in dobi rjavkaste madeže. Te madeže prav dobro obeli solnce; položimo plesnivo perilo na solnce in poškopimo madeže z mehko (potočno) vodo. — Še sveže plesnive madeže odpravimo tudi, če jih operemo v jesihu, ali pa v litru vode, kateremu smo pridejali 20 g citronove kisline

Makeže od smole odstranimo iz sukna, če jih dolgo časa brišemo s cunjico, namočeno v močan špirit ali eter. Ali tudi: Madeže pomažemo s sirovim maslom ali drugo maščobo in pustimo nekaj časa, da maščoba omehča smolo, potem pa peremo tisto mesto z milom in vrelo vodo. — Z rok pa spravimo smolo, če jih umijemo s petrolejem. To velja posebno za dekleta, ki delajo zdaj za razne prireditve smrečne vence pozno v noč, drugi dan pa skrivajo umazane roke in si ne upajo nikomur v roke seči.

Vrtnarstvo.

Razmnoževanje potonk z razdeljevanjem korenin. Najbolj navadna in pri nas povsod udomačena je gotovo potonka. Po obliki se razlikuje v navadno potonko in potonko grmovko s trdnim in trajnim 1 m visokim deblom. Divja potonka raste po gorskih gozdih južne Evrope. Veliki cvetovi so ponavadi napolnjeni, pa tudi enostavni se tuintam dobe. Barve je bele, rumene, rezaste, temnordeče in v novejšem času tudi pisane. Čas za razmnožitev je mesec avgust. Ker ima globoko korenine, je treba zelo globoko kopati, da dobimo celo korenino. Izkopati je treba zelo previdno, da ne ranimo mesnate korenine. Ko smo izkopali, razdelimo posamezne korenine in jih posadimo tako globoko, kot so stale prej. Potonka ljubi solčno lego in dobro pognojeno zemljo. Ker prezimi nepokrita in ker ne potrebuje posebne nege, je zelo priporočljiva.

Gomilice.

Vsaka dobra gospodinja se preskrbi z njimi. V mestu ni to dragoceno zelišče pri rožaricah tako drago, na kmetih pa se dobi zastoni, saj raste tako rado okrog vrtov in po gomilah. Navadno obere gospodinja samo cvetje in zavrže steblišče, kar je velika škoda; zakaj gomilično steblišče je izvrstno za kopel bodisi za noge ali za celo telo. Utrujene in prehlajene, gihne noge namakaj v vroči izkuhi steblišča. Otrokom napravi mlačno kopelj. Gomilična kopelj krepi in zdravi božjast in trganje. Z izkuho steblišča se perejo tudi lasje, po takem umivanju je glava prav lahka, samo topla mora biti izkuha in glava se mora hitro osušiti, kar se naredi najlažje na solcu, po zimi v topli sobi. Z oparkom cvetja (čajem) oprani rmeni lasje ostanejo lepo rmeni. Sploh je tak oparek sredstvo, ki pospešuje rast las in Ana Csilag, ki prodaja svoje sloveče mazilo za rast las, zahteva, da se umiva glava pred mazanjem z gomiličnim toplim ali mlačnim oparkom. Ta čaj ali oparek je pa tudi splošno lepotilno sredstvo: mnoge lepoticice so pile gomiličin čaj, so se umivale in kopale v njem in so obdržale svojo lepoto do visoke starosti. Ker gladi, zdravi in krepi gomiličin čaj kožo, varuje zobe gnilobe in čisti bolne oči. Za bolezn žensk, ki so v hudih letih, je dobra pomoč kopanje ali umivanje spodnjega života v gorki gomilični izkuhi, še najboljša je notranja kopel ali vbrizganje. Ako uhaja zadnje črevo, ako je prehlajeno, pomaga, če sedeš na gomiličen sopar. Za trganje v ušesih ali zobeh segrej gomilice in devaj, kolikor moreš prenesti, vroče na boleči kraj. Za grižo in božjast devaj na trebuh vroče obkladke. Ako se je zaprla voda, naredi močnik iz treh pesti gomilic in četrt litra pšenične moke ter naveži gorko na trebuh.

(Prihodnjiš konec.)

Najugodnejši nakup **obleke**
 Vam nudi
Jos. Rožina, Ljubljana

Iz življenja katoliških mož in fantov.

Zgled zavednega narodnjaka, pa tudi zavednega katoličana ostane za vse čase Daniel O'Connel, slavni branitelj narodnih pravic Ircev. Umril je ob koncu spomladi l. 1847., in sicer v italijanskem mestu Genova, in to baš na poti, ko je nameraval obiskati in v spremstvu svojega najmlajšega sina tedanjega sv. očeta Pija IX. Poslednja oporoka O'Connelova se namreč glasi: Dušo izročam svojemu Bogu, srce Rimu, a telo svoji domovini. Srce je torej poklonil Rimu, to je svetemu očetu papežu, telo pa svoji ljubljni irski domovini, za katero je žrtvoval vse svoje imetje. Nasprotniki so sicer napadali njegov testament, kakor da se ne vjema z njegovim domoljubnim mišljenjem in delovanjem; toda uprav ta njegov testament priča, da je O'Connel ravno iz katoliške vere črpal ono notranjo moč, da se je hotel tako požrtivovalno posvetiti delu za svobodo svoje domovine. In če danes uživa irski narod svojo narodno svobodo, mu je k temu v izdatni meri pripomogla po zgledu O'Connelovem neomajna zvestoba do katoliške cerkve.

O nedavno umrlem slovenskem frančiškanku **patru Placidu** poroča njegov sobrat med drugim sledečo dogodbo: »V Avstriji je dobil odlikovanje viteza Franc Jožefovega reda. Toda visokega odlikovanja ni nikdar nosil. Sem ter tja smo ga vprašali, kje ima red. Odgovoril nam je vedno: »Ne vem, kam sem ga založil.« Po njegovi smrti smo njegovo celico urejevali. Iskali smo tudi imenovani red. Nikjer ga ni bilo. Sedeli smo, da ga je porabil za uboge ali pa za novo cerkev v Šiški.«

In če bi bilo veliko takihle očetov, kot nam je nedavno enega opisal nadškof dr. Fallize sledeče: Pred več leti, ko sem bil še misijonar na Norveškem, sem precej časa dobival za svoj norveški misijon od časa do časa gotove zneske od nekega holandskega notarja. Nekoč mi pošlje kar 100 goldinarjev (naših 9000 kron) obenem s sledečim pismom:

Toliko imam teh otročaje, da moram skoraj vsako leto svoje stanovanje povečati. Sedaj jih je že dvanajst. In hvala dobremu Bogu, sedaj so še vsi pridni, pobožni in zdravi. Ne vem pa kaj mi prinese bodočnost. Že moje premoženje ni toliko, da bi mogel vsakemu izmed njih vrezati dober kos kruha, še bolj me pa skrbi njih duše. Največkrat pa mi pride na misel, kaj bi bilo z otroci, če sam prezgodaj umrjem in jih nepreskrbljene prepustim ženi. Tu mi je prišlo nekaj na misel. Rad bi namreč nekaj storil, da se združijo z našo sveto cerkvijo naši v drugih cerkvah ločeni bratje, kar želi tudi Bog in prepričan sem, da to, kar storim v ta namen, mi bo Bog na drugi strani povrnil posebej pri mojih otrocih. Zato sem sklenil: To leto dam 100 goldinarjev in vsako naslednje

1. Amerika

se imenuje fina rujava kotenina, izdelana iz najboljšega ameriškega bombaža. — Po trikratnem pranju postane snežno bela. V zalogi pri

A. & E. SKABERNE — Ljubljana, Mestni trg 10.

OD DANES IN VČERAJ

STO LET ŽELEZNICE.

Kolodvor angleškega mesta Stockton je bil pred par dnevi pozorišče prav zanimivega dogodka. Kdor je bil tam, je lahko opazoval tekmo lokomotive, ki jo je zgradil veliki Stephenson pred sto leti in pa lokomotive, ki je danes največja na Angleškem, najmočnejša in najhitrejša in ki je šele pred par tedni napravila svojo prvo vožnjo. Prilika k temu in velikan sta pokazala ves ogromni napredek zadnjih sto let, odkar je stekel prvi vlak med Stocktonom in okoli 40 km oddaljenim Darlingtonom. Napredek je res velikanski, misel je pa seveda stara in se ni prav nič spremenila. Pred sto leti je znašala dolžina vseh železnic na svetu 40 km, saj druge ni bilo kakor ona med Stocktonom in Darlingtonom; danes znaša dolžina železniških prog sveta 1.200.000 km, v Jugoslaviji jih je 10.000. Pred sto leti je bila lokomotiva samo ena, danes jih je 200.000. Če vse te lokomotive skupaj denemo, je prva v Londonu, zadnja pa v Moskvi; od Ljubljane do Zagreba bi stale v 23 vrstah, do Trsta v 33 vrstah, do Beograda pa v petih vrstah.

Prva železnica je imela 34 vagonov, danes jih je okoli šest milijonov. Povprečna hitrost prve lokomotive je znašala okoli 13 kilometrov, največja hitrost 24 kilometrov; povprečna hitrost sedanje najhitrejše lokomotive znaša 100 km, največja pa okoli 170 kilometrov. Prvi vlak je peljal 45 popotnikov, sedaj prepeljejo samo angleške železnice na leto okoli 3000 milijonov ljudi.

Sploh je bila prva lokomotiva nenavadna igrača v primeri z današnjimi. Tehnala je 6 ton in pol in je vlekla 90 ton; moderne lokomotive pa tehtajo 150 do 200 ton itd.

Tedanja lokomotiva je imela nabroj nasprotnikov; graditelja Stephansona so leto 25 goldinarjev za naše norveške misijone; Bog pa naj mi to poplača s tem, da dobro vzgojim svoje otroke.

S solzami v očeh, nadaljuje škof Fallize, sem se zahvalil velikodušnemu notarju. In res leto za letom so prihajali, vsako leto za 25 goldinarjev večji zneski za moje misijone. Svota je postala že tako visoka, da sem začel pomišljati, ali ne bo previsoka samo za eno družino. Že sem odsvetoval možu, da bi toliko pošiljal, toda odgovoril mi je: »Pogodba je pogodba in jaz jo hočem držati.« In držal jo je do svoje smrti, ki ga je obiskala sredi svetovne vojske. Toda še tik pred svojo smrtjo mi je sredi vojske, ko je grozilo na vseh koncih in krajih največje pomanjkanje, pisal sledeče upapolno pismo: »Sedaj, o Gospod, odpustiš v miru svojega hlapca. Zakaj moji otroci so odrastli, so vsi preskrbljeni in tudi dobri kristjani, tako da sem ponosen nanje. To pa je povzročila tvoja Bogu storjena obljuba. Dodeli mi le še, dobri Bog, sveta nebesa kot plačilo, da sem po svojih skromnih močeh podpiral delo tvojih služabnikov. Te Deum.«

proglasili za norca, znameniti učenjaki so računili, da se lokomotiva ne bo mogla premikati, zdravniki so strokovnjaško izjavljali, da človeški organizem hitrosti 15 do 20 kilometrov na uro sploh ne prenese. Danes pa nekateri 20 km na uro že skoro pretečejo. Nekateri zdravniki so celo trdili, da bo novi »parni konj« z dimom zrak zatrupil. Zato je bila Stephensonova zmaga nad vsemi temi dvomljivci tem pomembnejša, bila je zmaga človeške bistroumnosti in neprimerne potrpežljivosti.

TESTAMENT JE POJEDEL.

V francoskem mestecu Rodez je živinotrcu Frayseju umrla žena. Šel je k notarju vprašat, komu je zapustila svoje zasebno premoženje. Notar je odprl oporočno listino in je povedal strmečemu možu, da njemu ni nič zapustila. Besen je skočil mož k notarju, mu je iztrgal oporoko, preden se je notar zavedel, in jo je z železno voljo in z divje vrtečimi očmi vpricho preplašenega notarja požrl. Kako je listino prebavil, nismo brali; gotovo pa je, da je bila poznejša sodnijska obravnava veliko manj prebavljiva kakor pa papirnata pojedina.

ZLATA POROKA V AEROPLANU.

Angleški lord Kilmarnock bo praznoval v kratkem s svojo ženo zlato poroko. Ob tej priliki besta napravila potovanje okoli sveta in sicer v aeroplanu. Za tako starost pač nekaj nenavadnega.

PRVA TIHOTAPSKA OKLOPNICA.

Ameriška obrežna policija je po hudem boju premagala tihotapsko ladjo. Divji beg se je končal v nekem zalivu. Ladja je bila vsa z jektom okovana. To je prva tihotapska ladja te vrste.

TEKMA V NEŠENJU JAJEC.

Na Angleškem so priredili tekmo kokoši, pod enakimi pogoji zrejenimi, katera bo znesla več jajec. Zmagala je pasma Bethual, ki znese na leto povprečno 280 jajec; druga je bila neka danska pasma z 220 jajci.

PRIJATELJICI.

»Kaj? Tako neokusen šopek ti je tvoj zaročenec podaril?« — »Nič ne de; ta sploh nima nobenega okusa.« Torej tudi takrat ne, ko si je nevesto zbiral.

Belo platno

trpečno „Trst“ m 13 Din, močno „Bava“ 13 Din, Slovensko platno zelo močno 16 Din, lino „Beograd“ tkanine 17 Din, zelo fino tkanine „Gorica“ za srajce 19 Din, posebno fini natural sifon 22 cm 23 Din, raspolna veletrgovina R. Sternbeck, Celje št. 19. Ilustrirani cenik s čez 1000 slikami se pošlje vsakemu zastopi, vsoci od sukna, kamarna in rane manufakturne robe pa samo za 8 dni na ogled. Kdor pride s vlakom osebno kupovat, dobi nakupu primerno povzritev vožnje. Narodila čez 600 Din postnine prosto. Trgovci engross cene.

Dobro in poceni

se kupuje v manufakturni trgovini

A. & E. SKABERNE — Ljubljana, Mestni trg 16

Razno.

Na Japonskem so zgradili tako močan podmorski čoln, da preplava lahko Tihi ocean tja in nazaj. Vsebine ima 1700 ton; tona je malo manj kakor 3 kubični metri.

Zasmeh usode. Marsikateremu Domoljubovih bratcev je še znana nesreča ladje »Titanic«, ki je pred vojsko na potu iz Evrope v Ameriko ob ameriški obali zadela na ledeno goro in se potopila. Le prav malo popotnikov se je rešilo. Med njimi je bil tudi Anglež Oskar Palmkvist. In kaj se je zgodilo? Zadnjič enkrat je šel ponoči domov, je padel v cestno lužo in utonil. Mož, ki je kljuboval morskim valovom, je umrl v navadni mlakuzi.

Umetni dek. Angleški uradnik v Indiji je prišel v kraj, kjer že dolgo časa ni deževalo. Kmetje so mislili, da je bel mož gotovo kak čarovnik, in so ga prosili, naj se da politi z vodo, potem bo pa gotovo bel dež. Dva dni se je branil, tretji dan se je pa vzdal; dvajset škafov vode je šlo čez njegovo glavo. Pomagalo je pa le, in čez 24 ur je začelo deževati, »iz škafac, kakor pravimo. Kmetje čudotvornika ne morejo pozabiti.

Zračni in ladijski ekspres med Londonom in San Franciscom. Sedaj gre pošta iz Londona v Ameriko takole: V Londonu jo dajo na vlak do pristanišča Southampton, tam na najhitrejši ravno odhajajoči parnik, v New Yorku nič več na železnico, temveč na aeroplan, ki jo zanesa na drugo stran Amerike, v San Franciscu. Na ta način se prihranijo trije dnevi.

Zveplene pare. Ob izlivu reke Tibere so vrtali. Naenkrat so se dvignile zveplene pare iz globine in 50 metrov visok blatni steber je šinil v višino. Zraven se je pa treslo in grmelo. To je dobro, da so Italijani na take pojave navajeni.

Človekoljubje. V Parizu se je pripetilo več slučajev, da so kadivcem eksplozivale cigarete v ustih in jih občutno ranile. Oblasti ne vedo, koga bi prijele. Neumljivo se jim zdi, da bi delavci to delali, saj bi si s tem sami svoj kruh jedli.

Sprehed levor. Dva leta sta prišla blizu mesta Pretoria v Južni Afriki iz slepe ven na cesto, sta šla lepo po cesti naprej in se približala neki kmetiji. Bežeča črede prestrašenega goveda so kmete opozorile na nevarnost, počakali so leva in se ju ustrelili.

Božji mlini.

Za trenotje je oče Romuald zopet utihnil kakor utrujen. Nato pa je nadaljeval: »Ko je botra spoznala, da sem sleporojeno dete, ni vedela v prvi osuplosti kako drugače skriti svojega presenečenja, nego da je molče pustila mater z menoj in krenila v hišo. Tam je po sili krotila jok in dušila solze. Moja mati pa je bila vendar najbrže spoznala, da se je botra čudno prestrašila. Kako je sicer moja mati spoznala, da sem slep, tega ne ve nihče. To pa je, da jo je zaslišala botra v hiši, kako je nečloveško zavpila. Tedaj je planila botra na prosto in videla mojo mater, da lomi roke od žalosti in kleči ob moji zibelki. Počasi se ji je bližala. Takrat pa je moja mati planila, pograbila mene iz zibelki, strmela zmedeno k nebu in okoli sebe in se spustila v divji tek navzdol po bregu proti vodi. Botra je zavpila, a ona je ni čula; tedaj botra zanjo. Tik pred mostom, pred onim znamenjem jo je dohitela, jo pograbila, vpila nanjo kot besna, naj se spametuje, in ji pokazala v divji borbi na sliko žalostne Matere. A še dolgo je morala krotiti mojo ubogo mater, preden se ji je posrečilo osvetiti obupajočo, ki je samo eno vpila, da sem slep in da je ona vsega kriva in zato pogubljena. Od razburjenja je nato moja mati omedlela. Ko se je zavedla, je bila mirnejša. S krčevitim jokom se je vrgla pred znamenje in jecljaje bridko: »Marija pomagaj! Reši mi otroka, Tvoj naj bo, samo vidi naj!« »Moli in zaupaj,« jo je bodrila botra. Bog ji povrni, kar je tadaj dobrega storila meni in materi moji. Posrečilo se ji je vsaj toliko, da moja mati poznej ni več blaznela, niti mislila na radevoljno smrt.«

Oče Romuald se je globoko oddahnil in se ozrl s toplim pogledom po vrtu v solnce in cvetje. Nato si je zopet šel z roko čez čelo in oči in začel zopet pripovedovati.

»Ne morem Vam popisati, kako je nato moja mati trpela tri leta zaradi mene, kolikokrat me je obljubila nebeški Gospe in priporočila, naj izpregledam. Pa še težje mi je jasno povedati, kaj se je zgodilo z menoj v mojem tretjem letu. Moja mati je bila tedaj že strašno oslabela, kakor mi je pripovedovala botra. Čim bolj je slabela, tem hujše je občutila mojo slepoto. Tedaj ji je morala sama nebeška Mati vdihniti misel, kako bi pretrpela vsaj malo žrtev zame. Preprosila je botro, naj jo vzame z menoj na daljno božjo pot. Botra se je ustrašila, zakaj moja mati je bila že tako oslabela, da se je le še silila biti pokoncu. A moja mati ni odnehala s svojo prošnjo, češ, da še ni tako slaba in da mora iti in me nesti Mariji »pokazati.« »Za greh,« je trdila, »ker je hotela z menoj v vodo, za odpuščanje.« Botra se je dala končno preprostiti in tako ste me ženi vzeli na božjo pot. Da tiste božje poti pa seže že moj spomin, nejasno sicer kakor v sanjah, a vendar tako prepričevalno živo, da morem zares govoriti o prvem spoznanju. Med sveto mašo se je zgodilo pred povzdigovanjem. Nekaka sladka groza me je strela. Še zdaj čutim, da je šlo nekaj čez moje oči in čelo — to kretno sem si priučil, kakor ste gotovo že videli — nekaka neskončno dobro roka je nekaj kakor snela pred menoj in sem videl. Živi nepoznani cvetovi so me vzdramili, prižgane sveče ob obrazu milostne pojube, pa še prečudno svetlo, okroglo solnično, povzdignjeno telo našega Izveličarja v mašnikovih rokah. Kako dolgo sem to doživljal, ne vem. Morda sem to iz življenjskega nagona ozrl z altolja v stran na svojo okolico in videl prvokrat — obličje svoje matere. In, o čudo, tedaj sem verjel, da je prav tisto kot ono v altolju med živimi cveti, gorečimi svečami. Prevzet neskončne sreče sem zaklical: »Mati!« Moja mati je krenila z glavo. Molila je krčevito. Tedaj sem stegnil z roko in jo pobožal. Prikimala je. Nato sem stegnil še enkrat z roko in pokazal na altar. Ujela

mi je ročico, gotovo je menila, da sem nagajiv, a jaz sem kazal in kazal, kakor otrok, ki sprašuje za nepoznanim. Neka romarica mi je ponudila rožni venec, da bi se umiril. Ni vedela, da sem slep. Kakor otroci sem prijel vedro. Tedaj je moja mati zastokala, pokleknila, postavila me predse, vzela ruto z glave in mi jo ogrnila čez obraz. Snel sem jo. Saj sem videl in nisem hotel, da bi mi zakrivala oči. A ona je še dvomila. Mašnik je blagoslavljal ljudi. Romarji so odstopali. Tedaj se je moja mati burno približala altarju, me nagnila k sveči in jaz sem zagrabil za zubelj in zajokal, ker sem se opekel. Te čudne bolečine se živo spominjam pa še presunljivega klica svoje matere: »Marija,« je zavpila, »Tvoj je, čudež si storila!« Botra mi je pravila, da se je na te besede opotekla na kolena. Mene je pobrala botra. Ko so hoteli dvigniti mojo mater, ki je bila kleče padla z obrazom po tleh so videli, da je mrtva. Živahneje ko prej si je segel oče Romuald z roko čez oči. Zdaj pač zato, da si obrisal solzo, ki se mu je bila prikradla v oko. Tudi posvetni gospod je bil prevzel in se je ozri v stran, da bi skrnil svoje ganotje. Dolgo sta prijatelja molčala, kakor da poslušata živahni krk gostih vrabecev na samostanski strehi, kakor da prisluškujeja šumu čebelic v cvetočih jablanjih vejah. Prvi se je vzdramil oče Romuald in dejal tiho:

»Kako lepo vreme nam je spet dal Gospod Bog. Lejte, gospod direktor, kdo ne bi slikal! Ta luč, in nebo, to cvetje. Pa še ta veseli šum vsepovsod. Moj Bog, kolika sreča na zemlji je dar zdravih oči!«

»Najvišja sreča, recite, oče Romuald,« se je živahno predramil iz svojih misli direktor. »Pa, ali je Vaša povest že končana?«

»Pravzaprav še ni,« je odgovoril redovnik; »toda vse nadaljno je manj presunljivo, zato pa tem verjetnejši in kaj malo čudovito. Gola vsakdanjost seveda tudi ta del moje povesti ni. Skušal bom povedati le v glavnem. Postransko si boste mogli izslikati sami.«

Utihnil je in pokazal na očeta gvardijana, ki se jima je bližal, pa ga je prišel samostanski brat opomniti, da ga nekdo išče na porti.

»Glejte,« je vzkliknil oče Romuald, »menda so mojo sliko prinesli Vaši sluge. Očeta gvardijana so pozvali.«

»Končajte svojo povest,« je dejal direktor, »na svoje ljudi se zanesem. Točni so. Zdaj še ne morem biti tu.«

Redovnik je začel pripovedovati:

»Prelepa je bila smrt moje matere, dasi je bila zame po človeških pojmih huda nesreča, česar pa tedaj prav nič nisem vedel. Kot za svojega me je namreč vzela botra in pri njej sem rastlel, se učil pokoren biti in moliti. Kako je delala z menoj preveč časa po materini smrti, ne vem. Zdi se mi pa, da je videla botra in da so videli tudi drugi ljudje v meni neko posebno bitje. Saj so vedeli za čudežno mojo ozdravljenje. Pozneje so se ob vsej moji človeški vsakdanjosti pač navadili tudi mene kot sebi podobnega, kar sem in sem, hvala Bogu, tudi vedno bil in še danes verujem, da mi je le rajna mati sprosil posebno milost pri Bogu, kakoršne jaz sam nikoli vreden nisem bil. Neizbrisno pa mi je zapisala botra v spomin, da sem Marijin in da moram ostati Marijin. Tisočkrat, ob vsaki molitvi, ob vsaki poučni besedi mi je to ponavljala in tako obnavljala v meni zavest, kaj sem dolžan svoji pokojni materi. Hvaležno moram priznati, da mi je bil Bog dal v tej borti pravo drugo mater. Svojih ni imela in tako me je lahko redila, dasi je bila primorana jemati posojilo na hišo in malo posestvo, ko je začela slabeti in bolehati. Ko je bilo meni osem let, je umrla in dolžniki so vzeli svoje. Tedaj sem našel zopet dobrega človeka, ki se je zavzel zame. Bil je domači župnik, skoraj bi rekel, tisti pravi naš deželski župnik, ki ni izšel le mene, temveč skoroda vse velike moze našega rodu.«

Lepo posestvo oddaljeno 15 min. od postaje Straža na Dolenjskem, obsegajoče ca. 33 oralov zemlje, hišo, v kateri je kovačnica s kompletnim kovaškim orodjem, velik sadni vrt v sredini vasi, 6 njiv, travniki, 2 vinograde, ca. 20 oralov lepega gozda, se ugodno proda vsled smrti lastnika. Hiša leži na zelo ugodnem prostoru ob Krki in je pripravna za vsako obrt, ker v veliki vasi ni nikake gostilne in prodajalne. Oddaljenost od Novega mesta 1 uro, od Dolenjskih toplic pol ure. - Proda se tudi samo en del posestva. — Pojasnila daje **VINKO DULAR**, lesni trgovec, Straža. 5019

Pozor, Amerikanci!

Dobro vpeljana gostilna ob deželni cesti, v Sloveniji, na zelo prometnem kraju, se ugodno proda vsled preselitve. Poslopje ima tudi trgovino, kleti in 4 sobe. Gospodarska poslopja, 12 johov njiv, travnikov in gozda v neposredni okolici. Zelo ugodna cena in plačilni pogoji. - Ponudbe pod »Gostilna« na Aloma Company, Ljubljana, Kongresni trg št. 3. 5064

Cene zopet padle za 20%!

Kje? Pri čem?

V Irgovini

F. & I. Goričar „Pri Ivanki“

LJUBLJANA :: Sv. Petra cesta št. 29,

kjer se vse letno blago **RAZPRODAJA**, volneno in polvolneno v vseh glavnih barvah, delen, frotir, krep, batist, različna kotenina najboljših vrst, češki oksfordi in cefirji za srajce, hlače, platno za rjuhe, cvilnih, odeje v raznih barvah itd. — Naše geslo je: »Malj, a tem večkratni dobiček!« 1928

Pošteno kmečko DEKLE, ki zna malo kuhati, se sprejme v župnišče Poljane pri Toplicah. 4996

Šivalni stroj dober in cenen, si kupite le pri **L. REBOLJ** v Kranju.

Na Vranskem se bo dne 6. avgusta t. l. ob 8. uri dopoldne vršila sodna dražba v konkurzno maso trgovca **Davorina Strmšek** spadajočega trgovskega, in sicer specerijskega in manufakturnega blaga, usnja, čevljarjskih potrebščin, fižola, cementa itd. 4957

OBL. POV. GEOMETER IN KULT. INZENJER, ZAPRISEŽENI SODNI IZVEDENEC

Ing. D. GUSTINČIČ

izvršuje vsa geometrska dela. - Vse vodne in cestne gradbe. - Cenitve zemljišč, poslopij in dr. **LJUBLJANA — Rimska cesta 12.**

Deklica mlada, se takoj sprejme k otrokom, k pošteni rodbini z vso oskrbo. — Naslov pove uprava »Domoljuba« pod št. 5002.

Naznanilo.

Cenjeno občinstvo v mestu in na deželi vljudno obveščam, da sem iz poznane tovarne »Vesna« v Kamniku

prevzel trgovinski oddelek perila

za dame, gospode in otroke, posteljno perilo, opreme nevest in dojenčkov v **LJUBLJANI**, Dunajska cesta 20 (nasproti kavarni Evropa).

Kot bivši dolgoletni, preizkušeni poslovodja **tvrdke Hamann** in upeljan veččak v perilal stroki se priporočam cenjenim damam in gospodom s svojim trpežnim in solidnim blagom po nizkih cenah ter zagotavljam, da bodem s svojo znano vljudno in solidno postrežbo naročnike vsestransko zadovoljil. Proseč cenjene naklonjenosti bilježim z najodličnejšim spoštovanjem

Jos. Lenard.

	<p>IVAN JAKŠ in sin</p> <p>LJUBLJANA, Gosposvetska cesta št. 2.</p> <p>Najboljši šivalni stroji in pletilni stroji. Izborna konstrukcija in elegantna izvršitev iz tovarne v Lincu. - Ustanovljena leta 1867. - Vezenje počuje brezplačno. Posamezni deli koles in šival. strojev. - 10 letna garancija. — Pisalne stroje »ADLER« in »URANIA«. Kolesa iz prvih tovarn »Dürkopp«, »Styria«, »Waffenrad« in »Kaysers«.</p>
--	---

Ljudska posojilnica

reg. zadruga z neomejeno zavezo v Ljubljani

Obrestuje hranilne vloge po najugodnejši obrestni meri, vezane vloge po dogovoru ter brez vsakega odbitka.

Svoje prostore ima tik za frančiškansko cerkvijo, v lastni palači, zidani še pred vojno iz lastnih sredstev. Poleg jamstva, ki ga nudi lastna palača, veleposestvo in drugo lastno premoženje, jamčijo pri Ljudski posojilnici kot zadrugi z **neomejenim** jamstvom, za vloge vsi člani s svojim premoženjem, ki presega večkratno vrednost vseh vlog.

Hranilne vloge znašajo nad 260 milijonov kron,

Sedaj je dobro,

pravi mož, ko mu je njegova pametna žena hrbet in ude nadrgnila s Fellerjevimi belečine olajšajočim ELSAFLUIDOM. Imate bolečine v udih? Nahod? Glavobol? Zobobol? Grče? Trpite na slabosti? Slabom spanju, nervoznosti? Poizkusite Fellerjev Elsafuid, kateri Vam bo v budih dneh dober prijatelj. En zavoj s 6 dvojnati ali 2 specialnima steklenicama z zavojnino in poštnino za 62 Din pri lekarnarju EUGEN V. FELLER v Stubič Donji, Elsa trg 16. — Hrvatsko. 7045

Excella

najboljši in vendar najcenejši stroj za rodbino in obrt.

Nadomestaj deli za vse stroje.

J. Gorec, Ljubljana, Palača Ljubljanske kreditne banke

Najboljša kolesa najceneje.

Vsakovrstne dele in opremo.

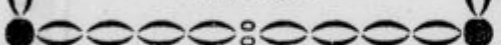
Če potrebujete elektromotorje ali če hočete izgraditi električne centrale, obračajte se na:

Škodove zavode

zastopstvo za Slovenijo

Selenburgova ul. 7

Poset inženirja je brezplačno na razpolago.

Ob priliki štiridesetletnice

(1885—1925)

obstoja naše tvrdke se zahvaljujemo vsem svojim go. nameščencem v teku cele dobe, kakor tudi dobaviteljem in denarnim zavodom ter sploh vsem našim trgovskim zvezam za njihovo naklonjenost v procvit naše tvrdke.

Nadalje se lepo zahvaljujemo svojim cenj. odjemalcem za poverjeno nam zaupanje ter vse vpludno naprošamo, da nam isto še nadalje ohranijo, in se vsem toplotno priporočamo

Franc Crobath, dr. z o. z. Kranj

manufaktura na debelo in drobno. Ustanovlj. l. 1885.

FIŽOL vseh vrst, suhe gobe, repno seme, kumno, mravljična jajca in druge pridelke kupuje

Sever & Komp. Ljubljana.

Ceno sporočamo na zahtevo.

USNJE! Raznovrstno usnje in čevljarске potrebšćine, vse najboljše kakovosti in po najnižjih dnevnih cenah, nudi na malo in veliko FRAN ERJAVEC, trgovina z usnjem v Novem mesu.

PO ZELO ZNIZANIH DNEVNIH CENAH

si lahko nabavite raznovrstno manufakturno blago za ženske in moške obleke ter k temu spadajoče potrebšćine, nadalje vseh vrst galanterijo kakor tudi specerijsko blago in železnino pri

R. Rutnerja nasl., Vrhnika

Na zalogi vse potrebšćine za šivilje in krojače, katerim dajem popust. — Potrežba točna in solidna.

Sprejme se takoj KOVAŠKI VAJENEC, sin poštenih staršev, 15—16 let star. Jožef Malovrh, kovaški mojster, Srednja vas 5, p. Polhogradec.

Najboljši šivalni stroj je edino le Josip Petelinc-a

znamke

Gritzner in Adler

za rodbino, obrt in industrijo

Ljubljana blizu Prešernovega

spomenika, ob vodi

Post v rezanju brezplačno. Večletna garancija.

Delavnica za popravila

Na veliko Telefon 913 Na malo

Najuspešnejše sredstvo za rejo domače živine je brezdvomno

»MASTIN«

ki pospešuje rast, odebilitet in omastitev domače, posebno klavne živine. Jasen dokaz neprecenljive vrednosti Mastina so brezštevilna zahvalna pisma! Cena: 5 skat. 46 Din, 10 skat. 80 Din. LEKARNA TRNKOCZY (zrav. rotovža), Ljubljana, Mestni trg 4

Ječmen in rž

v vsaki množini kupuje po najvišjih cenah tvrdka

Ivan Pestotnik in drug

LJUBLJANA :: Resljeva cesta 3, telefon 949

V Stružah pri Dobropolju na Dolenskem se prodaja

pritična hiša

s podstrešnim stanovanjem, pripravna za vsako obrt, z nekoliko zemljiščem, za 75.000 Din. Hiša je prenovljena in v najboljšem stanju. — Reflektantih dobe popajilo pri ALOJZIJU KOČMUR, Ljubljana, Kongresni trg štev. 2. 4745

Lanišče godeno in negodeno

kupuje v vsaki množini TERILNICA Anton Šinkovec d. d. Grosuplje.

Kupujejo se suhe gobe

vedno in v vsaki množini ter plačujejo najboljše, kakor tudi kumno, janež, fižol itd. — Trg. firma: J. KUŠLAN, trg. z dežel. pridelki, Kranj, Gorenj

Najpopolnejši

STOEWER

šivalni stroji

za šivilje, krojače in čevljarje ter za vsak dom.

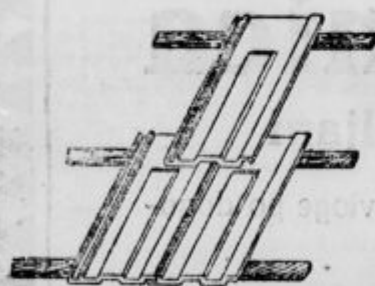
Preden si nabavite stroj, ogledajte si to izrednost pri tvrdki

L. Baraga,

Ljubljana

Selenburg, ul. 6/1.

Brezplačen posk. 15 letno jamstvo.

Najcenejšče strešno kritje!

ZDRUŽENE OPEKARNE D. D. LJUBLJANA MIKLOŠIČEVA CESTA 13

proje VIDIC-KNEZ tovarne na Viču in Brdu nudijo v poljubni množini, takoj dobavno, najboljše preizkušene modele strešnikov, z eno ali dvema za rezama, kakor tudi bobrovcev (biber) in

zidno opeko

Na željo se pošlje takoj popis in ponudba!

Zadružna gospodarska banka d. d.

Telefon št. 57 in 470.

Ljubljana, Miklošičeva cesta 10

Brzjav.: Gospobanka.

Račun poštnege čekovnege urada za Slovenijo št. 11.945

v lastni palači (vis à vis hotela „Union“).

Račun poštnege čekovnege urada v Zagrebu št. 39.000

Podružnice: Celje, Djakovo, Maribor, Novi Sad, Sarajevo, Sombor, Split, Šibenik. Ekspozitura: Bled.

Kapital in rezerve skupno nad K 60.000.000.—, vloge nad K 600.000.000.—.

Daje trgovske kredite, eskomptira menice, lombardira vrednostne papirje, daje v najem jeklene shrambe za vrednote, kupuje in prodaja kar najboljše tuje valute in devize, sprejema vloge na tekočem računu in na vložne knjižice ter preskrbuje vse bančne transakcije pod najugodnejšimi pogoji

Amerikanski oddelek: Direktne zveze z ameriškimi bankami. — Urejevanje ameriških zapuščin.

Pooblaščen prodajalec srečk Državne razredne loterije.